

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

9

YANVAR-SENTYABR

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 9
14 oktyabr 2014-cü il

2014-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **Ümumi Daxili Məhsul** istehsalı 2.5 faiz, yaxud müqayisəli qiymətlərlə 1.1 milyard manat artaraq 44.1 milyard manata çatmışdır. ÜDM-in 61.6 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 44.3 faizi sənayedə, 11.9 faizi inşaat kompleksində, 5.4 faizi kənd təsərrüfatında yaradılmışdır. Xidmət sahələrinin ÜDM-də xüsusi çəkisi 31.2 faiz, o cümlədən nəqliyyatın 4.7 faiz, ticarət və pullu xidmətlərin 9.8 faiz, rabitənin 1.7 faiz, sosial və digər xidmətlərin 15.0 faiz təşkil etmişdir. ÜDM-in 7.2 faizi məhsula və idxala xalis vergilərin payına düşmüşdür. Orta hesabla əhalinin hər nəfərinə düşən ümumi daxili məhsul istehsalı 4696.3 manat (5987.9 ABŞ dolları) olmuşdur.

Əlavə dəyər istehsalı qeyri-neft sektorunda 6.0 faiz artmış, neft sektorunda isə 2.0 faiz azalmışdır.

Ümumi daxili məhsulun tərkibində ən böyük xüsusi çəkiyə malik olan **sənaye** sahələrində fiziki şəxslərin fəaliyyəti də nəzərə alınmaqla 25.2 milyard manatlıq sənaye məhsulu istehsal edilmiş və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 99.4 faiz təşkil etmişdir. Məhsulun 71.8 faizi mədənçıxarma bölməsində, 22.3 faizi emal bölməsində, 5.3 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində, 0.6 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində istehsal olunmuşdur. 2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə məhsul istehsalı mədənçıxarma bölməsində 1.6 faiz azalmış, emal bölməsində 1.5 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində 4.3 faiz, su

təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində 3.6 faiz artmışdır.

Sənayenin mədənçıxarma bölməsində neft hasilatı 32.1 milyon ton, əmtəəlik qaz hasilatı 13.8 milyard kub metr təşkil etmişdir.

Emal bölməsində keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qida məhsulları istehsalı 2.3 faiz, içki istehsalı 9.2 faiz, bütün məmulatlarının istehsalı 85.3 faiz, geyim istehsalı 50.7 faiz, kimya sənayesi məhsulları istehsalı 21.7 faiz, hazır metal məmulatların istehsalı 8.8 faiz, tikinti materialları istehsalı 19.4 faiz, elektrik avadanlıqların istehsalı 27.0 faiz, mebel istehsalı 10.0 faiz, avtomobil və qoşquların istehsalı 57.0 faiz, sair nəqliyyat vasitələri istehsalı 3.5 dəfə, zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqların istehsalı 79.2 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri 77.9 faiz artmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində elektrik enerjisi istehsalı 16.1 milyard kvtsaat olmaqla 6.3 faiz artmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 6.0 faiz artmış, neft sektorunda isə 2.0 faiz azalmışdır.

Kənd təsərrüfatı sahəsində kənd əməkçiləri bu dövrdə tarlalardan ilkin çəkiddə 2338.3 min ton taxıl (qarğıdalı daxil olmaqla), 808.9 min ton kartof, 1125.0 min ton tərəvəz, 532.4 min ton meyvə və giləmeyvə, 439.9 min ton bostan məhsulları, 106.1 min ton üzüm, 20.4 min ton pambıq, 404.2 ton yaşıl çay yarpağı, 2.2 min ton bütün, 29.1 min ton şəkər çuğunduru, 19.8 min ton dən üçün günəbaxan toplamışdır.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dən üçün günəbaxan istehsalı 11.8 faiz, bostan məhsulları istehsalı 2.9 faiz, üzüm istehsalı 1.7 faiz, meyvə və giləmeyvə istehsalı 0.4 faiz artmış, dənli bitkilərin istehsalı 19.3 faiz, kartof istehsalı 17.8 faiz, bütün istehsalı 16.2 faiz, şəkər çuğunduru istehsalı 16.0 faiz, çay istehsalı 14.8 faiz, tərəvəz istehsalı isə 1.1 faiz azalmışdır.

İri buynuzlu mal-qaranın baş sayı 2721.4 min başa, qoyun və keçilərin baş sayı isə 8767.5 min başa çatmış, bu dövrdə 324.9 min ton diri çəkiddə ət, 1416.3 min ton süd, 1164.2 milyon ədəd

yumurta, 16.3 min ton yun istehsal edilmişdir. 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən ət istehsalı 1.5 faiz, süd istehsalı 3.6 faiz, yumurta istehsalı 11.6 faiz, yun istehsalı 1.5 faiz artmışdır.

Beləliklə, dəyər ifadəsində heyvandarlıq məhsulları istehsalı ötən ilki səviyyədən 3.0 faiz çox, bitkiçilik məhsulları istehsalı 9.0 faiz, kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu isə 3.7 faiz az olmuşdur.

Kənd əməkçiləri gələn ilin məhsulu üçün 449.1 min hektar sahənin torpağını şumlamış, 31.9 min hektar sahədə dən üçün payızlıq bitkilər səpmişlər.

İlin əvvəlindən **inşaat** kompleksində 11.9 milyard manat məbləğində investisiyadan istifadə edilmişdir. İstifadə edilmiş vəsaitin 73.1 faizi və ya 8.7 milyard manatı bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur. 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən əsas kapitalla yönəldilən investisiyanın həcmi 0.2 faiz, bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsaitin miqdarı isə 8.5 faiz artmışdır. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 70.4 faizini daxili investisiyalar təşkil etmişdir. Vəsaitlərin 62.9 faizi qeyri-neft bölməsinin inkişafına sərf edilmişdir.

Kompleksdə aparılmış inşaat işləri nəticəsində bir sıra istehsal və sosial obyektlər istifadəyə verilmişdir. Doqquz ay ərzində ümumi sahəsi 1459.3 min kv.metr olan yaşayış evləri, 24812 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 1092 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 230 çarpayılıq xəstəxana, növbədə 142 nəfəri qəbul etmək imkanına malik ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, 147 yerlik klub, **Bakı şəhərində** “Norm” sement zavodu, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin yeni Gəmi inşası zavodu, Milli Konservatoriyanın yeni inzibati-tədris kompleksi, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin birinci mərhələsi çərçivəsində bərə terminalı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Kitabxanasının və “Azərbaycan Milli Ensiklopediyası” Elmi Mərkəzinin yeni binaları, Respublika İdman, Tibb, Diaqnostika və Reabilitasiya İnstitutunun binası, Suraxanı Günəş Elektrik Stansiyası,

Sağlamlıq Mərkəzi, Milli Gimnastika Kompleksi, müxtəlif səviyyəli yol qovşaqları, **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** “Arpaçay-2” Su Elektrik Stansiyası, Su Anbarı və Sutəmizləyici Qurğular Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Sumqayıt şəhərində** Azərbaycan kağız və karton istehsalat kombinatı, Yağ fabriki, Mis emalı zavodu, **Gəncə şəhərində** Metaltökmə və fasiləsiz yayma zavodu, Təzyiqlə emal və boyama zavodu, **Şirvan şəhərində** Kür çayı üzərində körpü, **Ağdaş rayonunda** Yem zavodu və Meyvə emalı zavodu, “Ağdaş” Elektrik yarımstansiyası, **Beyləqan rayonunda** Şahmat məktəbi, Şəhər stadionu, Birinci Şahsevən-Əhmədli-Dünyamalılar kəndlərarası avtomobil yolu, **Füzuli rayonunda** Tikiş fabriki, Əhmədilər - Mollaməhərrəmli – Arayatlı - Babı kəndlərarası avtomobil yolu, **Göygöl rayonunda** Olimpiya İdman Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **İmişli rayonunda** Hacıqabul - Bəhrəmtəpə avtomobil yolunun Bulaqlı-Bəhrəmtəpə hissəsi, **Qəbələ rayonunda** “Tufan” Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksinin birinci mərhələsi, “Qafqaz Yengicə Termal Hotel və SPA” otel kompleksi, **Lənkəran rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Şamaxı rayonunda** “Şamaxı Palace Platinum By Rixos” oteli və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Cari ildə inşasının davam etdirilməsi məqsəduyğun sayılan obyektlərin tikintisinin aparılması üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş 5.5 milyard manat vəsaitin 4.0 milyad manatından istifadə olunmuşdur.

Nəqliyyat müəssisələri və avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən yanvar-sentyabr aylarında 165.0 milyon ton, yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2.1 faiz çox yük, 1.3 milyard nəfər və ya 5.0 faiz çox sənişin daşınmışdır. Yük daşınması avtomobil nəqliyyatı ilə 2.7 faiz, hava nəqliyyatı ilə 2.5 faiz, sənişin daşınması avtomobil nəqliyyatı ilə 5.1 faiz, metro ilə 4.1 faiz artmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri əhaliyə, müəssisə və təşkilatlara faktiki qiymətlərlə 1.1 milyard manat dəyərində və ya ötən ilin doqquz ayında olduğundan 12.6 faiz çox rabitə xidməti göstərmişlər. Rabitə xidmətinin 72.6 faizi bilavasitə əhaliyə

göstərilmiş, mobil telefon xidmətindən əldə olunmuş gəlir 7.3 faiz artaraq 671.1 milyon manata çatmış və bütün gəlirlərin 58.8 faizini təşkil etmişdir.

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **əhəlinin gəlirləri** 5.4 faiz artaraq 27.2 milyard manata, hər bir nəfərə düşən gəlirlər isə 4.0 faiz artaraq 2890.3 manata çatmışdır. Qazanılmış gəlirlərin 70.1 faizini orta hesabla hər bir şəxs son istehlaka, 9.2 faizini vergilərin, sosial sığorta və könüllü üzvlük haqqlarının ödənilməsinə, 18.1 faizini əmanətlərin və kapitalın artırılmasına sərf etmişdir. Vergiləri və üzvlük haqqlarını ödədikdən sonra hər bir nəfərin sərəncamında orta hesabla 2625.7 manat qalmış və müqayisə edilən dövrdə 4.5 faiz artmışdır.

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkə iqtisadiyyatında mizdla çalışan işçilərin **orta aylıq əmək haqqı** əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5.9 faiz artaraq 440.9 manat təşkil etmişdir. Sənaye, tikinti, nəqliyyat və s. sahələrdə işləyənlərin əmək haqqı daha yüksək olmuş və yanvar-avqust ayları ərzində sənayedə çalışanların orta aylıq əmək haqqı 703.7 manat, tikinti kompleksində işləyənlərin əmək haqqı 627.2 manat, nəqliyyat sahəsində işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 541.3 manat, informasiya və rabitə sektorunda isə 720.5 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1746.3 manat, qeyri-neft sektorunda 407.9 manat, dövlət bölməsində 356.3 manat, özəl bölmədə 565.5 manat təşkil etmişdir.

Doqquz ay ərzində əhəli **istehlak bazarından** 15.5 milyard manatlıq istehlak malları almış və göstərilmiş xidmətlərin müqabilində 4.8 milyard manat ödəmişdir. 2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə **əmtəə dövriyyəsi** 9.4 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının satışı 3.2 faiz, qeyri-ərzaq mallarının satışı 15.9 faiz, **pullu xidmətlərin** həcmi 6.4 faiz artmışdır. 2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında elektron ticarət dövriyyəsi vasitəsilə alıcılara 4137.0 min manatlıq qeyri-ərzaq malları və 224.3 min manatlıq ərzaq məhsulları satılmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatlarına əsasən 2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında **xarici ticarət** dövriyyəsinin

həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə sabit qiymətlərlə 9.7 faiz azalaraq 21.0 milyard dollar təşkil etmiş, 91.1 faizi və ya 19.1 milyard dolları uzaq xarici dövlətlərlə, 1.9 milyard dolları isə MDB üzvü ölkələri ilə aparılmışdır.

Səkkiz ay ərzində ölkəmizdən xarici ölkələrə 15.4 milyard dollar dəyərində müxtəlif məhsullar göndərilmiş, onun 96.3 faizi və ya 14.8 milyard dollarlığı uzaq xarici dövlətlərə, 562.9 milyon dollarlığı və ya 3.7 faizi MDB üzvü ölkələrinə göndərilmişdir.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların dəyəri 5.6 milyard dollar, o cümlədən uzaq xarici ölkələrdən gətirilmiş malların həcmi 4.3 milyard dollar, MDB üzvü dövlətlərindən idxal isə 1.3 milyard dollar olmuşdur.

Səkkiz ay ərzində 9.8 milyard dollarlıq, o cümlədən uzaq xarici ölkələrlə 10.5 milyard dollarlıq müsbət, MDB üzvü dövlətləri ilə 747.5 milyon dollarlıq mənfi saldo yaranmışdır.

Qeyri-neft məhsullarının ixracı yanvar-avqust aylarında 1.1 milyard dollar olmuşdur.

Xam neftin və təbii qazın ixracı barədə Dövlət Neft Şirkəti və ABƏŞ-dən daxil olmuş məlumatlar nəzərə alınmaqla xarici ticarət dövriyyəsi 27.6 milyard dollar (o cümlədən ixrac 22.0 milyard dollar) təşkil etmiş və müsbət saldo 16.4 milyard dollar olmuşdur.

Sentyabr ayında avqust ayı ilə müqayisədə **istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri** 1.1 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 2.6 faiz, xidmət tarifləri 0.1 faiz bahalaşmış, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri avqust ayının səviyyəsində qalmışdır. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qiymət və tariflər doqquz ay ərzində 1.5 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 1.0 faiz, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 3.6 faiz, xidmət tarifləri 0.4 faiz bahalaşmışdır.

Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən yanvar-avqust aylarında **dövlət büdcəsinə** 12.4 milyard manat həcmində vəsait daxil olmuş, bu vaxt ərzində büdcədən 11.5 milyard manat vəsait xərclənmiş, 938.4 milyon manat məbləğində və ya ümumi daxili məhsulun 2.4 faizi qədər profisit yaranmışdır. Büdcə xərclərinin 5.0 milyard manatı və ya 43.9 faizi iqtisadiyyatın

inkişafına, 1.3 milyard manatı (11.1 faizi) təhsilə və səhiyyəyə, 1.3 milyard manatı (11.2 faizi) əhalinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına yönəldilmişdir.

Kredit təşkilatlarının ayırdıqları **kredit** resurslarının məbləği sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə 17.3 milyard manata çatmış və ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 19.7 faiz artmışdır. Kreditlərin 13.7 milyard manatı uzun müddətə, 3.6 milyard manatı isə qısa müddətə verilmiş, 5.4 faizinin, yaxud 938.8 milyon manatının ödəmə vaxtı keçmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** məbləği keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14.8 faiz artaraq sentyabr ayının 1-nə 7.0 milyard manata çatmışdır. Milli valyuta ilə vəsait qoyuluşu 4.4 milyard manat, xarici valyuta ilə qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 2.6 milyard manat olmuşdur.

Manatın məzənnəsi. Sentyabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına məzənnəsi 0.78 manat, 1 Avroya 1.01 manat, 100 Rusiya rubluna 2.07 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0.78, 1.06 və 2.21 manat təşkil etmişdir.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları faktiki, milyon manat	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ümumi daxili məhsul	44 145,4	102,5	105,4
o cümlədən qeyri-neft ÜDM-si	25 554,5	106,0	110,4
Sənaye məhsulu	25 244,6	99,4	100,9
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	5 243,7	106,0	102,9
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	11 868,5	100,2	119,0
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	7 462,4	88,8	116,4
Kənd təsərrüfatı məhsulu	4 308,3	96,3	104,9
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, mln. ton	165,0	102,1	102,8
o cümlədən qeyri-neft yüklerinin daşınması	117,5	103,3	106,4
İnformasiya və rabitə xidmətləri	1 140,5	112,6	107,1
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	15 470,7	109,4	109,6
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	4 761,0	106,4	107,2
Dövlət büdcəsinin gəlirləri	12 407,3 ^{x)}	96,3 ^{xx)}	117,3 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin xərcləri	11 468,9 ^{x)}	98,7 ^{xx)}	119,5 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin profisiti	938,4	-	-

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları faktiki, milyon manat	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	...ardı <u>Məlumat üçün</u> 2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Əhalinin gəlirləri	27 168,6	105,4	107,6
Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər, manat	2 890,3	104,0	106,2
Orta aylıq əmək haqqı, manat	440,9 ^{x)}	105,9 ^{xx)}	107,0 ^{xxx)}
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	101,5	102,3
<u>Statistika məlumatı¹⁾</u> Xarici ticarət dövriyyəsi, mlyn. ABŞ \$	27 606,3 ^{x)}	94,2 ³⁾	x
o cümlədən:			
ixrac	21 992,7 ^{x)}	99,3 ³⁾	x
ondan qeyri-neft məhsulu ixracı	1 102,9 ^{x)}	97,2 ³⁾	112,3 ⁴⁾
idxal	5 613,6 ^{x)}	78,3 ³⁾	116,6 ⁴⁾
<u>Gömrük məlumatı²⁾</u> Xarici ticarət dövriyyəsi, mlyn. ABŞ \$	20 964,6 ^{x)}	90,3 ³⁾	109,5 ⁴⁾
o cümlədən:			
ixrac	15 351,0 ^{x)}	95,7 ³⁾	106,8 ⁴⁾
idxal	5 613,6 ^{x)}	78,3 ³⁾	116,6 ⁴⁾

Qeyd:

¹⁾ Ölkə sərhədini keçərək faktiki ixrac olunmuş, lakin hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın həcmi və statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla.

²⁾ Xam neft və təbii qaz ixracında gömrük rəsmiləşdirilməsi tarixi ilə bu məhsulların faktiki ixrac tarixi (ölkə sərhədini keçmə tarixi) üst-üstə düşmədiyi üçün ölkə üzrə ixracın ümumi həcminə ixrac edilmiş xam neft və təbii qazın hesabat dövründə gömrük orqanlarında yalnız rəsmiləşdirilən həcminə dair məlumatlar daxil edilmişdir.

³⁾ 2014-cü ilin yanvar-avqust ayları 2013-cü ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

⁴⁾ 2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

^{x)} 2014-cü ilin yanvar-avqust ayları;

^{xx)} 2014-cü ilin yanvar-avqust ayları 2013-cü ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən;

^{xxx)} 2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən.

Ümumi Daxili Məhsul

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə istehsal edilmiş ümumi daxili məhsulun həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,5 faiz artaraq 44,1 milyard manata çatmış, onun əhalinin hər nəfərinə həcmi 1,2 faiz artaraq 4696,3 manat (5987,9 ABŞ dolları) təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsulun 61,6 faizi iqtisadiyyatın istehsal sahələrində, o cümlədən 44,3 faizi sənayedə, 11,9 faizi tikinti kompleksində, 5,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıqda istehsal edilmiş, 31,2 faizi isə xidmət sahələrinin payına düşmüşdür.

Xidmət sahələrində yaradılmış əlavə dəyərin 25,0 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 15,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 5,4 faizi informasiya və rabitə xidmətləri sahələrində, 48,0 faizi isə sosial və digər sahələrdə xidmətlər göstərən iqtisadi subyektlər tərəfindən təmin edilmişdir.

Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,2 faizini təşkil etmişdir.

Cari ilin doqquz ayında iqtisadiyyatın qeyri-neft sahələrində əlavə dəyər 6,0 faiz artmış, onun ÜDM-də xüsusi çəkisi əvvəlki ildəki 56,3 faizdən 57,9 faizədək yüksəlmişdir. Ümumi daxili məhsulun 42,1 faizi neft-qaz sektorunun payına düşmüş və əvvəlki ilə nisbətən 2,0 faiz azalmışdır.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	Yanvar-sentyabr		2014-cü ilin yanvar- sentyabrı 2013- cü ilin yanvar- sentyabrına nisbətən, faizlə
	2014	2013*	
Ümumi Daxili Məhsul	44 145,4	42 759,6	102,5
Məhsulların istehsalı	27 204,0	27 057,1	100,2
o cümlədən:			
Sənaye	19 577,3	19 709,7	98,9
ondan:			
– mədənçıxarma sənayesi	16 801,9	17 236,6	98,3
– emal sənayesi	1 885,6	1 632,7	103,4
– elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	836,7	786,5	104,3
– su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	53,1	53,9	103,6
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	2 389,9	2 462,0	96,3
Tikinti	5 236,8	4 885,4	107,0
Xidmətlərin istehsalı	13 771,1	12 854,9	107,1
o cümlədən:			
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	3 435,6	3 081,9	109,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2 095,6	2 070,3	105,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	879,5	749,9	116,0
İnformasiya və rabitə	746,6	729,1	112,6
Sosial və digər xidmətlər	6 613,8	6 223,7	104,8
Məhsula və idxala xalis vergilər	3 170,3	2 847,6	103,9
Deflyator	100,7	99,6	x

Cædvæl 3

Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

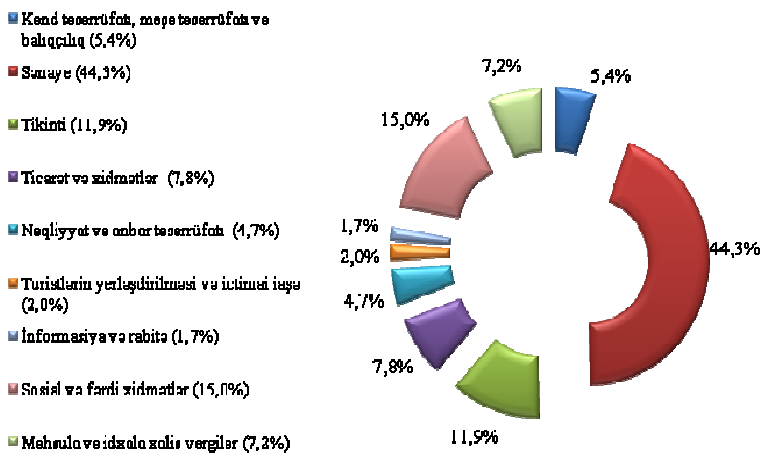
milyon manatla

	Yanvar-sentyabr		2014-cü ilin yanvar- sentyabrı 2013- cü ilin yanvar- sentyabrına nisbətən, faizlə
	2014	2013*	
Ümumi Daxili Məhsul	44 145,4	42 759,6	102,5
o cümlədən:			
– neft sektoru	18 590,9	18 682,8	98,0
– qeyri-neft sektoru	25 554,5	24 076,8	106,0

*) 2013-cü ilin göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

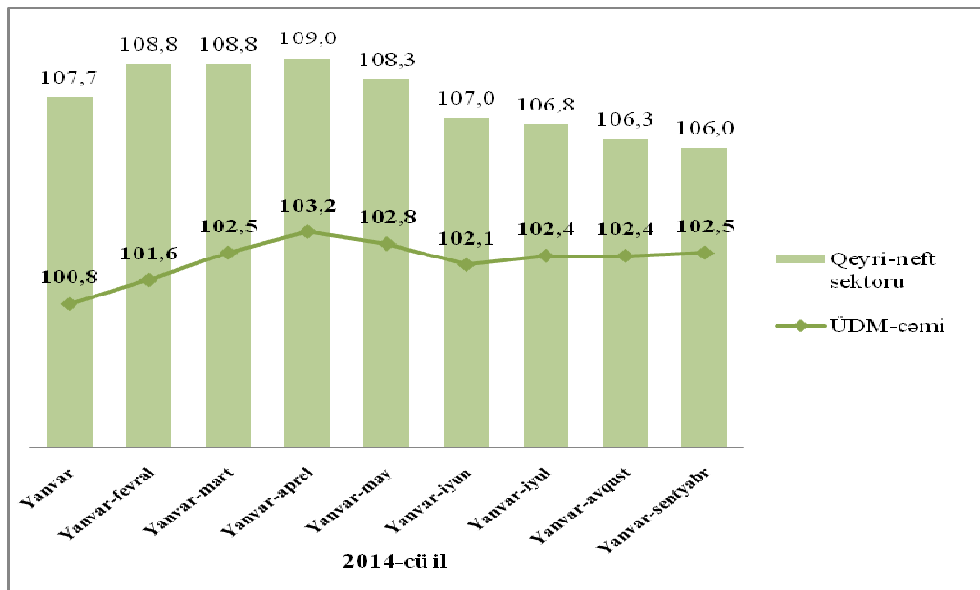
Qrafik 1

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ümumi daxili məhulun strukturu

Qrafik 2

ÜDM istehsalı və qeyri-neft sektorunun dinamikası,
əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə

Sənaye

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 25,2 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft bölməsində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,0 faizlik artım, neft bölməsində isə 2,0 faizlik geriləmə müşahidə olunmuşdur. Sənaye məhsulunun 71,8 faizi mədənçıxarma, 22,3 faizi emal, 5,3 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuşdur.

Özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 80,7 faizini təşkil etmiş, ümumi istehsalın 93,2 faizi sənaye mallarının (əmtəələrin) istehsalı, 6,8 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye məhsulu istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
2013		
Yanvar	107,2	100,1
Fevral	91,1	99,6
Mart	104,7	98,2
Aprel	100,8	99,3
May	106,0	99,8
İyun	94,2	100,3
İyul	100,5	100,4
Avqust	100,8	100,6
Sentyabr	87,7	100,9
Oktyabr	101,2	101,5
Noyabr	100,1	101,7
Dekabr	111,2	101,8
2014		
Yanvar	99,8	96,0
Fevral	91,7	96,3
Mart	108,7	97,6
Aprel	99,5	98,0
May	104,3	97,9
İyun	93,3	97,6

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
İyul	106,2	98,3
Avqust	101,0	98,8
Sentyabr	90,6	99,4

Mədəncıxarma sənayesi

Mədəncıxarma bölməsində istehsalın həcmi 18,1 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsindən 1,6 faiz az olmuşdur.

Cədvəl 5

Mədəncıxarma bölməsində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	Mədəncıxarma sənayesi – cəmi	ondan:		
		xam neft və təbii qaz hasilatı	metal filizlərinin hasilatı	daş, qum, çınqıl, duz və digər mədəncıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı
2013-cü il				
Yanvar	98,2	96,8	75,9	141,2
Yanvar-fevral	97,4	96,3	85,8	96,7
Yanvar-mart	96,2	95,4	82,3	80,0
Yanvar-aprel	97,7	96,9	81,7	80,0
Yanvar-may	98,4	97,9	75,2	76,4
Yanvar-iyun	99,1	98,5	75,8	72,2
Yanvar-iyul	99,2	98,6	83,0	68,9
Yanvar-avqust	99,6	99,2	91,7	64,5
Yanvar-sentyabr	99,7	99,3	96,8	65,8
Yanvar-oktyabr	100,8	100,3	99,9	68,5
Yanvar-noyabr	101,0	100,6	99,2	69,2
Yanvar-dekabr	100,7	100,4	97,3	72,5
2014-cü il				
Yanvar	95,4	95,1	90,2	103,6
Yanvar-fevral	95,6	95,7	103,5	110,0
Yanvar-mart	96,6	97,1	127,3	104,5
Yanvar-aprel	97,8	98,5	140,1	104,6

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	Mədəncixarma sənayesi – cəmi	ondan:		
		xam neft və təbii qaz hasilatı	metal filizlərinin hasilatı	daş, qum, çınqıl, duz və digər mədəncixarma sənayesi məhsullarının hasilatı
Yanvar-may	97,8	98,2	158,7	101,6
Yanvar-iyun	97,3	97,5	152,2	105,1
Yanvar-iyul	97,9	98,1	136,2	103,3
Yanvar-avqust	98,0	98,4	119,9	105,4
Yanvar-sentyabr	98,4	98,7	115,7	102,3

Cədvəl 6

Mədəncixarma bölməsində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	32 147,0	98,0	231,1
ondan əmtəlik	32 020,7	98,4	231,1
Təbii qaz, milyon kub metr	22 613,7	105,3	32,2
ondan əmtəlik	13 845,1	105,9	32,2
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	59,3	66,2	33,7
Mis filizləri və konsentratları, ton	587,4	2,2 d.	146,2
ondan əmtəlik	575,0	2,1 d.	146,2
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	1 560,7	91,6	59,5
o cümlədən:			
qızıl	1 343,5	114,5	55,3
gümüş	217,2	40,9	4,2
Daş, qum, çınqıl, duz və digər mədəncixarma sənayesi məhsullarının hasilatı			
Tikinti qumu, min ton	1 079,6	68,9	75,8
ondan əmtəlik	570,6	130,9	75,8
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	317,8	112,9	1,0

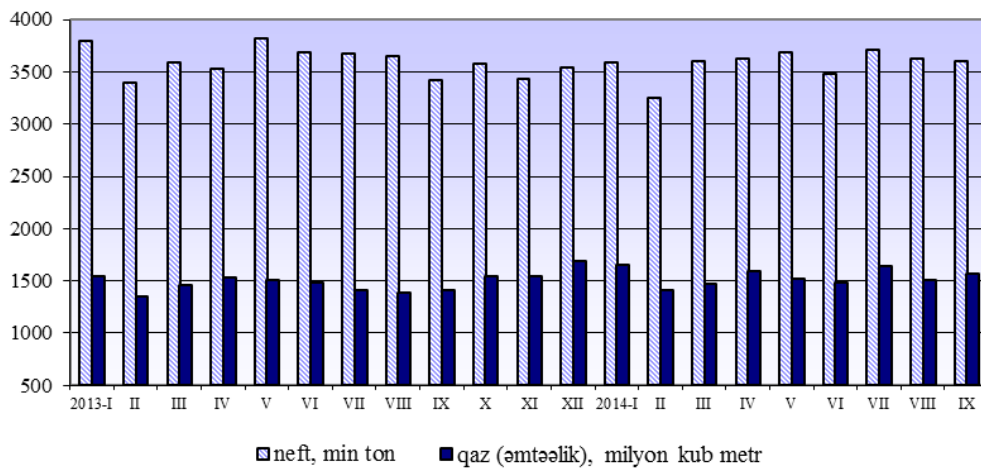
REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	1 120,3	84,0	218,8
ondan əmtəəlik	913,5	114,9	218,8
Duz, min ton	23,4	106,0	0,1
ondan əmtəəlik	4,2	111,9	0,1
Bentonit, min ton	72,8	97,2	65,2
ondan əmtəəlik	67,4	95,1	65,2

Qrafik 3

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

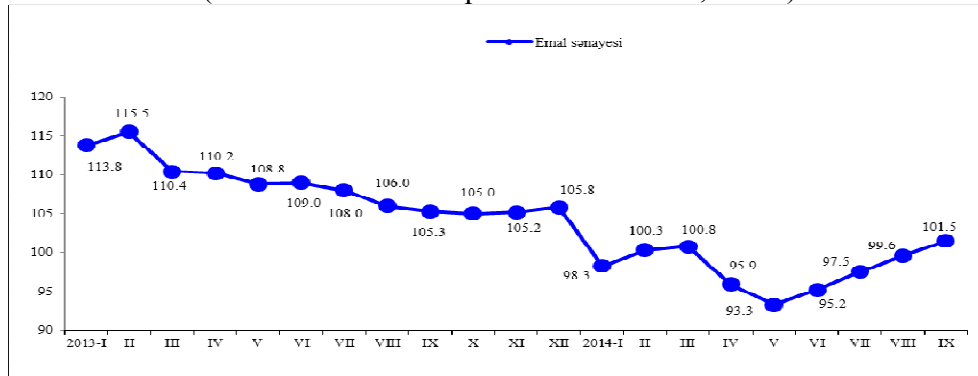
Emal bölməsinin müəssisələri və fərdi sahibkarları (ev təsərrüfatlarının sənaye istehsalı da nəzərə alınmaqla) tərəfindən 5,6 milyard manat dəyərində və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,5 faiz çox məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2013-cü il		
Yanvar	113,8	105,8
Yanvar-fevral	115,5	107,9
Yanvar-mart	110,4	104,1
Yanvar-aprel	110,2	102,2
Yanvar-may	108,8	101,6
Yanvar-iyun	109,0	100,3
Yanvar-iyul	108,0	99,8
Yanvar-avqust	106,0	98,4
Yanvar-sentyabr	105,3	101,8
Yanvar-oktyabr	105,0	100,6
Yanvar-noyabr	105,2	103,3
Yanvar-dekabr	105,8	105,1
2014-cü il		
Yanvar	98,3	113,3
Yanvar-fevral	100,3	116,4
Yanvar-mart	100,8	110,2
Yanvar-aprel	95,9	104,2
Yanvar-may	93,3	101,3
Yanvar-iyun	95,2	101,7
Yanvar-iyul	97,5	103,3
Yanvar-avqust	99,6	106,0
Yanvar-sentyabr	101,5	108,0

Qrafik 4

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir, min manat	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi*	5 632 310,5	101,5
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1 852 394,7	102,3
içki istehsalı	165 388,8	109,2
tütün məmulatlarının istehsalı	17 941,2	185,3
toxuculuq sənayesi	24 918,1	92,4
geyim istehsalı	24 469,7	150,7
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	12 831,6	42,3
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	3 902,9	96,5
kağız və karton istehsalı	18 598,7	86,3
poliqrafiya fəaliyyəti	19 251,2	60,8
neft məhsullarının istehsalı	1 962 651,9	92,8
kimya sənayesi	216 324,9	121,7
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	2 447,0	99,9
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	31 494,7	64,6
tikinti materiallarının istehsalı	328 458,0	119,4
metallurgiya sənayesi	215 316,8	96,0

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir, min manat	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
hazır metal məmulatlarının istehsalı	80 636,1	108,8
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	41 011,6	72,9
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	118 722,9	127,0
maşın və avadanlıqların istehsalı	233 366,2	93,1
avtomobil və qoşquların istehsalı	12 630,1	157,0
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	28 296,2	3,5 d.
mebel istehsalı	23 411,3	110,0
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	6 201,0	179,2
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	191 644,9	177,9

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

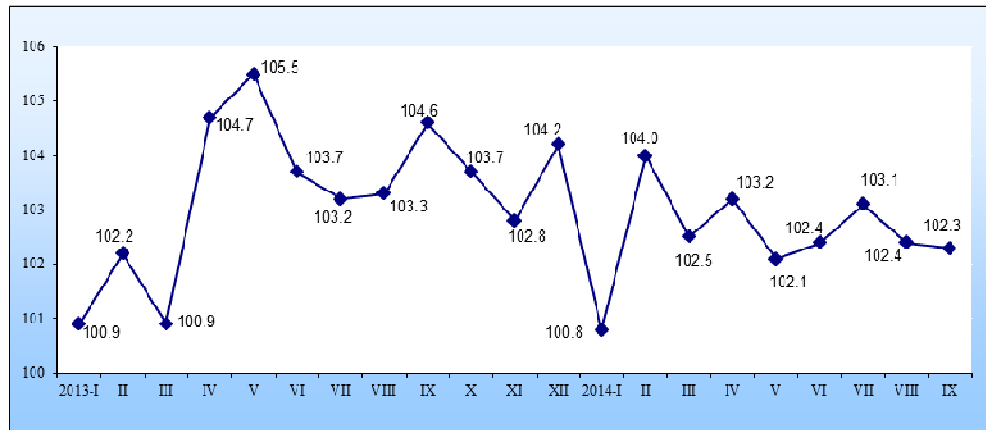
Qida, içki və tütün məmulatlarının istehsalı müəssisələri tərəfindən 2035,7 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 2,3 faiz, içki istehsalında 9,2 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 85,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

**Qida, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	100,9	99,2	154,7
Yanvar-fevral	102,2	110,1	162,3
Yanvar-mart	100,9	117,1	111,8
Yanvar-aprel	104,7	109,5	96,6
Yanvar-may	105,5	109,4	86,7
Yanvar-iyun	103,7	111,6	75,5
Yanvar-iyul	103,2	108,3	69,7
Yanvar-avqust	103,3	105,4	67,5
Yanvar-sentyabr	104,6	109,7	61,8
Yanvar-oktyabr	103,7	106,4	57,9
Yanvar-noyabr	102,8	114,7	63,7
Yanvar-dekabr	104,2	113,6	70,5
2014-cü il			
Yanvar	100,8	76,1	90,3
Yanvar-fevral	104,0	90,3	88,6
Yanvar-mart	102,5	91,0	99,1
Yanvar-aprel	103,2	92,1	111,6
Yanvar-may	102,1	95,5	136,8
Yanvar-iyun	102,4	97,3	160,3
Yanvar-iyul	103,1	99,6	171,9
Yanvar-avqust	102,4	104,9	175,0
Yanvar-sentyabr	102,3	109,2	185,3

Qrafik 5

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

**Qida, içki və tütün məmulatları sahələrində
əsas məhsul növlərinin istehsalı**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsullarının istehsalı			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	222,4	104,2	-
Kolbasa məmulatları, ton	1 366,0	101,4	4,5
Üzlü süd, min ton	628,9	101,0	0,1
Qaymaq və xama, ton	3 504,0	102,5	-
Pendir və kəsmik, min ton	36,0	101,1	0,07
Kərə yağı, min ton	18,0	109,0	0,02
Cem və marmeladlar, ton	7 423,1	95,8	68,5
Təmizlənmiş duru bitki yağları, ton	37 727,3	98,2	32,7
Marqarin, min ton	23,5	127,9	-
Qənd və şəkər tozu, min ton	290,7	98,9	0,8
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	559,2	100,5	-

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki istehsalı			
Şampan şərabı, min dkl	9,0	76,3	3,6
Araq, min dkl	546,4	94,2	38,7
Üzüm şərabı, min dkl	687,7	154,4	823,6
ondan əmtəlik	646,2	145,1	823,6
Pivə, min dkl	4 476,2	95,2	253,1
Likörlər, min dkl	53,9	40,3	74,9
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	24 012,1	107,4	480,0
Tütün məmulatlarının istehsalı			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1 849,1	137,0	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	1 491,7	2,1d.	0,1

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı müəssisələri tərəfindən 62,2 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə geyim istehsalında 50,7 faiz artım, toxuculuq sənayesində 7,6 faiz, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalında isə 57,7 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	106,0	12,2	2,7 d.
Yanvar-fevral	100,4	157,5	2,0 d.
Yanvar-mart	81,3	131,1	179,1
Yanvar-aprel	80,8	108,7	159,3
Yanvar-may	74,0	91,2	151,5
Yanvar-iyun	76,2	88,5	141,0
Yanvar-iyul	70,6	90,4	136,5
Yanvar-avqust	69,7	89,3	132,0

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı
Yanvar-sentyabr	65,2	78,6	135,1
Yanvar-oktyabr	70,7	79,4	131,0
Yanvar-noyabr	75,3	80,1	135,1
Yanvar-dekabr	77,3	79,7	130,9
2014-cü il			
Yanvar	122,3	139,8	29,7
Yanvar-fevral	109,1	109,5	35,1
Yanvar-mart	108,7	107,0	38,2
Yanvar-aprel	103,5	116,6	39,3
Yanvar-may	97,5	117,4	32,4
Yanvar-iyun	92,4	130,9	33,9
Yanvar-iyul	87,1	142,9	43,8
Yanvar-avqust	87,1	145,7	45,0
Yanvar-sentyabr	92,4	150,7	42,3

Cədvəl 12

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq sənayesi			
Pambıq lifi, ton	3 254,9	179,3	1 997,8
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	570,4	172,3	456,7
ondan əmtəlik	366,4	119,8	456,7
Pambıq iplik, ton	7 297,4	61,6	2 523,5
ondan əmtəlik	7 061,7	59,6	2 523,5
Corab məmulatları, min cüt	1 461,5	33,0	40,5
Pambıq yataq ağları, min ədəd	315,3	168,3	0,8
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	431,6	83,1	1 446,0
Dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı			
Dəri, min kv.m	699,6	97,4	291,2
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	43,1	18,7	52,8

Neft məhsullarının istehsalı müəssisələri tərəfindən istehsalın həcmi 1962,7 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 7,2 faiz azalmışdır.

Cədvəl 13

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Neft məhsullarının istehsalı			
Avtomobil benzini, min ton	911,7	86,7	51,4
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	144,8	144,5	6,7
Ağ neft, min ton	525,1	99,0	33,7
Dizel yanacağı, min ton	1 746,5	93,3	81,8
Sürtkü yağları, min ton	40,5	117,4	11,9
Neft bitumu, min ton	189,2	80,6	10,1

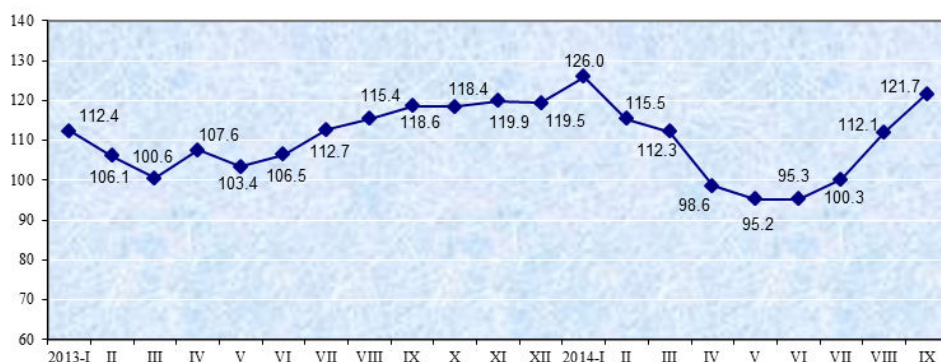
Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı müəssisələri tərəfindən 250,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə kimya sənayesində 21,7 faiz artım, əczaçılıq məhsullarının istehsalında 0,1 faiz, rezin və plastmas məmulatların istehsalında isə 35,4 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastmas məmulatların istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	112,4	157,3	145,6
Yanvar-fevral	106,1	199,8	113,5
Yanvar-mart	100,6	173,4	99,7
Yanvar-aprel	107,6	169,9	83,7
Yanvar-may	103,4	151,3	69,3
Yanvar-iyun	106,5	138,6	76,2
Yanvar-iyul	112,7	130,7	84,2
Yanvar-avqust	115,4	119,2	87,9
Yanvar-sentyabr	118,6	119,4	92,7
Yanvar-oktyabr	118,4	115,8	95,2
Yanvar-noyabr	119,9	114,9	93,3
Yanvar-dekabr	119,5	112,8	92,7
2014-cü il			
Yanvar	126,0	40,5	56,2
Yanvar-fevral	115,5	56,0	56,0
Yanvar-mart	112,3	54,3	68,5
Yanvar-aprel	98,6	69,9	68,5
Yanvar-may	95,2	80,1	70,1
Yanvar-iyun	95,3	95,7	76,6
Yanvar-iyul	100,3	106,4	69,2
Yanvar-avqust	112,1	102,5	66,2
Yanvar-sentyabr	121,7	99,9	64,6

Qrafik 6

Kimya sənayesi məhsulları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, rezin və plastmas məmulatların istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi			
Yod, ton	196,2	85,6	24,1
ondan əmtəəlik	165,0	81,2	24,1
Barium sulfat, min ton	36,9	78,5	0,1
Propilen, min ton	39,6	138,1	2,6
ondan əmtəəlik	34,3	165,8	2,6
Polietilen, min ton	68,1	123,7	1,9
İzopropil spirti (mütləq), ton	5 202,8	54,0	1 627,1
Lak-boya məmulatları, ton	2 890,3	88,6	68,3
Rezin və plastmas məmulatların istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	12 684,5	58,1	334,4
ondan əmtəəlik	11 837,5	55,0	334,4
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	806,8	116,4	286,8

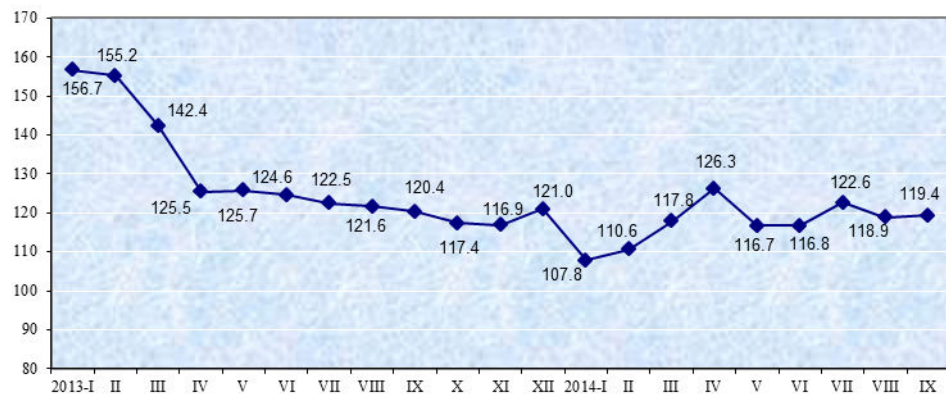
...ardı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Məsaməli poliuretan lövhələri və zolaqları, ton	164,5	34,9	-
Rezin lövhələr, təbəqələr və zolaqlar, ton	19,2	151,2	154,7
Polimer örtüklər, ton	16,8	87,5	3,6
Butullar, butulkalar və həcmi 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	4 317,2	75,2	6 719,6
Plastik yemək və mətbəx qabları, ton	129,2	78,1	11,7

Tikinti materialları sənayesi müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulların həcmi 19,4 faiz artaraq 328,5 milyon manat təşkil etmişdir.

Qrafik 7

Tikinti materialları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Tikinti materialları istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti materiallarının istehsalı			
Sement, min ton	2 156,2	138,4	134,4
Tikinti gipsi, min ton	143,1	69,1	2,1
ondan əmtəlik	83,6	57,7	2,1
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	27,6	141,5	0,9
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	3 445,8	25,3	-
Asfalt, min ton	290,3	95,9	-
ondan əmtəlik	270,3	126,3	
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	1 296,8	125,1	-
ondan əmtəlik	1 242,0	139,8	-
Tikinti kərpic, min kub metr	207,7	71,3	7,6
ondan əmtəlik	199,5	77,8	7,6

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı müəssisələrində 296,0 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, istehsalın həcmi metallurgiya sənayesində 4,0 faiz azalmış, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 8,8 faiz artmışdır.

**Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2013-cü il		
Yanvar	161,6	44,8
Yanvar-fevral	90,9	54,7
Yanvar-mart	101,3	50,8
Yanvar-aprel	124,4	45,2
Yanvar-may	120,5	42,6
Yanvar-iyun	121,0	44,9
Yanvar-iyul	111,4	50,6
Yanvar-avqust	103,6	51,0
Yanvar-sentyabr	99,9	50,3
Yanvar-oktyabr	100,3	48,3
Yanvar-noyabr	97,5	49,0
Yanvar-dekabr	101,5	53,2
2014-cü il		
Yanvar	144,9	114,6
Yanvar-fevral	147,0	139,5
Yanvar-mart	117,5	103,6
Yanvar-aprel	98,0	113,8
Yanvar-may	89,9	118,2
Yanvar-iyun	85,2	107,0
Yanvar-iyul	85,5	114,4
Yanvar-avqust	90,8	112,5
Yanvar-sentyabr	96,0	108,8

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi			
Çuqun tökmə, ton	1017,9	66,9	-228,8
ondan əmtəəlik	946,0	62,8	228,8
Polad tökmə, min ton	245,0	178,5	9,7
Qeyri-cins poladdan dəstələr şəklində katankalar (armatur), min ton	159,1	88,1	15,4
ondan əmtəəlik	158,5	92,6	15,4
Polad borular, min ton	24,4	45,3	-
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	270,2	104,8	179,1
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, baklar, ton	40,0	20,4	40,0
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	4 176,1	74,7	1 587,1
ondan əmtəəlik	3 990,9	71,6	1 587,1
Metallardan qapı və pəncərə, ədəd	8 664,0	5,8 d.	-
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kəbellər, ton	8 720,2	101,6	-

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində məhsul istehsalının həcmi 159,7 milyon manat olmuşdur. Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə kompyuter və digər elektron avadanlıqlarının istehsalı 27,1 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 27,0 faiz artmışdır.

**Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı
sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2013-cü il		
Yanvar	2,3 d.	155,0
Yanvar-fevral	2,0 d.	143,0
Yanvar-mart	136,9	64,7
Yanvar-aprel	118,4	82,8
Yanvar-may	121,8	96,3
Yanvar-iyun	153,3	104,7
Yanvar-iyul	143,1	114,7
Yanvar-avqust	114,6	112,0
Yanvar-sentyabr	98,4	104,3
Yanvar-oktyabr	78,4	101,9
Yanvar-noyabr	78,3	99,8
Yanvar-dekabr	72,4	114,6
2014-cü il		
Yanvar	3,5	71,4
Yanvar-fevral	32,7	153,2
Yanvar-mart	73,7	158,4
Yanvar-aprel	84,9	98,4
Yanvar-may	91,1	87,2
Yanvar-iyun	73,3	130,2
Yanvar-iyul	74,0	117,1
Yanvar-avqust	75,6	120,8
Yanvar-sentyabr	72,9	127,0

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Meteorologiya məqsədləri üçün sair elektron cihazlar, min ədəd	67,7	113,5	1,4
Güc transformatorları, ədəd	88	73,3	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	7 665	161,0	946
İdarəetmə və tənzimləmə elektrik və paylaşdırma qurğuları üçün 1000V-dan çox olmayan gərginlik üçün sair əsaslar, ədəd	5 621	2,3 d.	298
Məişət soyuducuları, ədəd	2 745	50,4	760

Maşın və avadanlıqların, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı müəssisələri tərəfindən 274,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalında 6,9 faiz azalma, avtomobil və qoşquların istehsalında 57,0 faiz, nəqliyyat vasitələrinin istehsalında isə 3,5 dəfə artım müşahidə olunmuşdur.

Maşın və avadanlıqların, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil və qoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	72,2	128,4	146,6
Yanvar-fevral	52,4	107,3	152,4
Yanvar-mart	61,3	109,0	131,8
Yanvar-aprel	73,5	143,3	171,9
Yanvar-may	83,4	125,4	198,2
Yanvar-iyun	93,2	185,0	2,1 d.
Yanvar-iyul	93,1	188,9	2,2 d.
Yanvar-avqust	95,2	149,5	2,3 d.
Yanvar-sentyabr	105,3	141,1	2,3 d.
Yanvar-oktyabr	112,3	133,5	2,4 d.
Yanvar-noyabr	121,7	142,9	2,3 d.
Yanvar-dekabr	125,1	128,9	2,3 d.
2014-cü il			
Yanvar	196,3	19,0	3,5 d.
Yanvar-fevral	126,8	3,3 d.	3,2 d.
Yanvar-mart	110,8	2,8 d.	3,5 d.
Yanvar-aprel	111,5	2,5 d.	3,8 d.
Yanvar-may	104,7	2,6 d.	2,8 d.
Yanvar-iyun	96,6	138,0	2,9 d.
Yanvar-iyul	97,1	166,2	3,4 d.
Yanvar-avqust	95,6	191,1	3,5 d.
Yanvar-sentyabr	93,1	157,0	3,5 d.

**Maşın və avadanlıqların, avtomobil və qoşquların
istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların, avtomobil və qoşquların istehsalı			
Fəvvarə armaturu, ton	122,6	2,7 d.	106,0
Ştanqlı quyu nasoslari, ədəd	4 535	89,0	571
Elektrik ötürücüsü olan liftlər və skip qaldırıcıları, ədəd	32	110,3	106
Mancanaq dəzgahları, ədəd	110	64,7	162
Məişət kondisionerləri, ədəd	850	14,3	2 280
Dondurulmuş ərzaq məhsullarının saxlanması üçün soyuducu vitrinlər və piştaxtalar, ədəd	405	125,0	-
Traktorlar, ədəd	1 014	2,1 d	-
Kotalar, ədəd	732	111,1	-
Yük avtomobilləri, ədəd	202	101,0	1
Minik avtomobilləri, ədəd	1 781	5,5 d.	266

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı,
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı bölmələri**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsinin müəssisələri tərəfindən doqquz ay ərzində 1333,1 milyon manat həcmində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə sahədə 4,3 faizlik artım əldə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsinin müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulların həcmi 3,6 faiz artaraq 161,4 milyon manat təşkil etmişdir.

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı,
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsalın dinamikası**

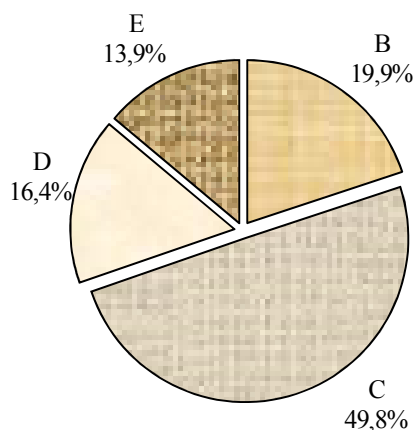
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı
<u>2013-cü il</u>		
Yanvar	102,8	98,4
Yanvar-fevral	101,1	101,4
Yanvar-mart	101,0	102,0
Yanvar-aprel	99,8	107,5
Yanvar-may	100,2	104,2
Yanvar-iyun	100,0	106,3
Yanvar-iyul	100,1	108,9
Yanvar-avqust	99,7	109,4
Yanvar-sentyabr	100,2	110,8
Yanvar-oktyabr	100,9	111,6
Yanvar-noyabr	102,9	110,3
Yanvar-dekabr	103,2	111,6
<u>2014-cü il</u>		
Yanvar	101,0	107,2
Yanvar-fevral	101,6	113,3
Yanvar-mart	101,6	117,0
Yanvar-aprel	101,4	110,2
Yanvar-may	101,7	106,6
Yanvar-iyun	102,4	104,1
Yanvar-iyul	102,5	102,9
Yanvar-avqust	103,9	102,9
Yanvar-sentyabr	104,3	103,6

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	16 970,6	106,8	-
ondan əmtəlik	16 095,5	106,3	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 036,3	92,2	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	15 054,1	107,4	-
küləklə işləyən stansiyaların elektriki	5,1	-	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	196,4	102,2	-

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin sənaye sahələrində çalışan muzzdlu işçilərin sayı əvvəlki illə müqayisədə 0,7 faiz artaraq 183,3 min nəfər təşkil etmiş, onların orta aylıq əmək haqqı isə 9,4 faiz artaraq 703,7 manata çatmışdır. İşçilərin 36,4 mini mədənçıxarma, 91,4 mini emal, 29,9 mini elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 25,6 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində cəmləşmişdir.

**Sənaye işçilərinin sayının sahə bölgüsü,
yekuna nisbətən**

B – Mədənçıxarma sənayesi; **C** – Emal sənayesi;
D – Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı;
E – Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı

Əmək haqlarının daha yüksək artımı emal bölməsinin rezin və plastmas məmulatların, içki, poliqrafiya fəaliyyəti, qida məhsullarının, avtomobil və qoşquların, kağız və karton istehsalı, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri, sair nəqliyyat vasitələrinin, əczaçılıq məhsullarının, elektrik avadanlıqlarının, geyim, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların, tütün məhsullarının istehsalı müəssisələrində müşahidə olunmuşdur. Qeyri-dövlət sənaye müəssisələrində işçilərin orta aylıq əmək haqqı 13,3 faiz artaraq 851,6 manat təşkil etmişdir.

**Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin
orta aylıq əmək haqqı, manat**

	2014-cü il yanvar- avqust	2013-cü il yanvar- avqust	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi			
Mədənçıxarma sənayesi	703,7	643,3	109,4
Emal sənayesi	480,8	430,2	111,8
o cümlədən:			
qida məhsullarının istehsalı	362,8	292,3	124,1
içki istehsalı	483,4	376,1	128,5
tütün məhsullarının istehsalı	360,1	323,3	111,4
toxuculuq sənayesi	265,0	245,3	108,0
geyim istehsalı	407,4	360,9	112,9
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	527,7	469,2	112,5
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	527,0	479,1	109,9
kağız və karton istehsalı	541,2	479,7	119,3
poliqrafiya fəaliyyəti	373,8	299,6	124,8
neft məhsullarının istehsalı	776,0	729,8	106,3
kimya sənayesi	487,8	454,6	107,3
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	334,4	286,7	116,6
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	487,2	358,8	135,8
tikinti materiallarının istehsalı	586,1	554,7	105,7
metallurgiya sənayesi	601,7	597,3	100,7
hazır metal məmulatlarının istehsalı	459,2	425,2	108,0
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	375,9	350,8	107,2
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	533,1	468,3	113,8
maşın və avadanlıqların istehsalı	358,7	339,5	105,7
avtomobil və qoşquların istehsalı	276,9	225,9	122,6
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	431,2	363,8	118,5
mebel istehsalı	346,9	328,4	105,6

REAL SEKTOR

			...ardı
	2014-cü il yanvar- avqust	2013-cü il yanvar- avqust	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	258,7	254,7	101,6
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	722,3	607,9	118,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	484,2	454,5	106,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	333,6	312,6	106,7

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

Ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün 2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 11868,5 milyon manat vəsait yönəldilmiş, onun 73,1 faizi tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi 0,2 faiz, tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmiş vəsaitin həcmi 8,5 faiz artmışdır. Məhsul istehsalı obyektlərinin inşasına 8093,9 milyon manat, xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə 3774,6 milyon manat vəsait yönəldilmiş, ümumi sərmayənin 51,7 faizi qeyri-dövlət müəssisələrinin payına düşmüşdür.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi ümumi sərmayənin 70,4 faizini təşkil etmiş, onun 65,1 faizi dövlət bölməsinin payına düşmüşdür.

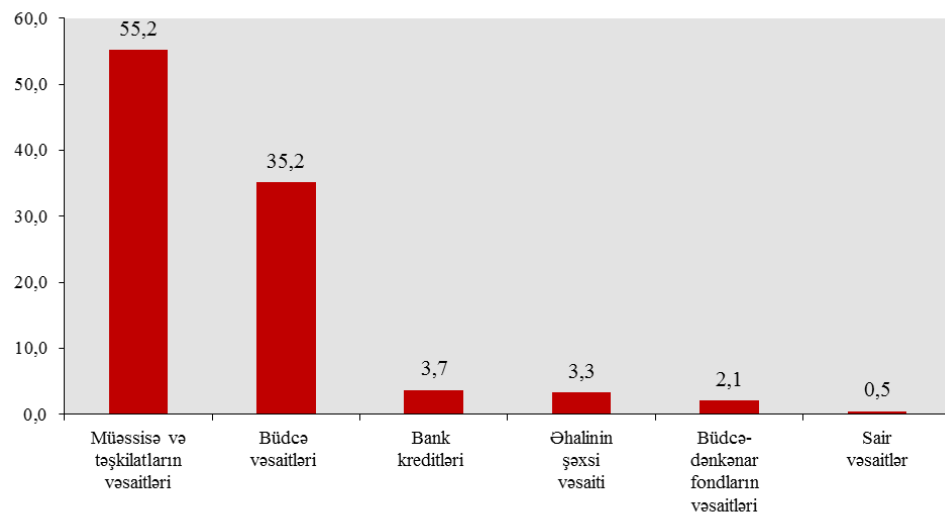
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayənin ümumi həcmində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 6555,0 milyon manat, bank kreditləri 434,4 milyon manat, büdcə vəsaitləri 4173,7 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 252,9 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 387,9 milyon manat, sair vəsaitlər 64,6 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	11 868,5	100,2	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	6 555,0	137,2	55,2
Bank kreditləri	434,4	69,8	3,7
Büdcə vəsaitləri	4 173,7	73,4	35,2
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	252,9	63,5	2,1
Əhalinin şəxsi vəsaiti	387,9	114,8	3,3
Sair vəsaitlər	64,6	2,4 d.	0,5

Qrafik 9

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 45,1 faizi sənaye sahələrinin inkişafına, 21,0 faizi tikintiyə, 7,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatına, 6,6 faizi dövlət idarəetməsinə, 4,4 faizi istirahət, əyləncə və incəsənətə, 3,6 faizi təhsilə, 3,5 faizi ticarətə, 2,1 faizi kənd təsərrüfatına, 1,8 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsinə, 1,7 faizi səhiyyəyə, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşəyə, 0,8 faizi informasiya və rabitəyə, 0,3 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsinə, hər birində 0,2 faiz olmaqla daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlara, maliyyə və sığorta fəaliyyətinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 27

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin həcmi**

Sahələrin adı	2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	11 868,5	100,2	100,0
o cümlədən:			
neft bölməsi	4 406,1	128,2	37,1
qeyri-neft bölməsi	7 462,4	88,8	62,9
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	248,1	56,5	2,1
Sənaye	5 353,0	105,4	45,1
o cümlədən:			
Mədəncixarma sənayesi	4 388,6	127,5	37,0
Emal sənayesi	302,9	47,8	2,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	221,1	87,9	1,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	440,4	58,6	3,7
Tikinti	2 492,8	2,1 d.	21,0
ondan mənzil tikintisi	805,4	97,9	6,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	418,4	4,2 d.	3,5

REAL SEKTOR

Sahələrin adı	2014-cü ilin yanvar- sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi həcmə xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	870,8	33,8	7,3
o cümlədən:			
Nəqliyyat	864,8	33,6	7,3
Poçt və kuryer fəaliyyəti	6,0	99,8	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	169,1	2,3 d.	1,4
İnformasiya və rabitə	91,0	65,9	0,8
o cümlədən:			
Rabitə	84,3	64,1	0,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	22,0	2,1 d.	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	17,3	21,1	0,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5,1	41,9	0,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	212,3	173,6	1,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	784,7	95,9	6,6
Təhsil	421,7	82,0	3,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	206,1	60,6	1,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	520,5	150,6	4,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	35,6	126,9	0,3

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında neft bölməsinə 4406,1 milyon manat həcmində vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft bölməsinin inkişafına sərf edilmiş vəsaitin həcmi 7462,4 milyon manat təşkil etmiş, o cümlədən 946,9 milyon manat (ümumi sərmayənin 8,0 faizi) qeyri-neft sənaye bölməsinin inkişafında istifadə edilmişdir. Qeyri-neft bölməsinə yönəldilmiş vəsaitin 65,7 faizi dövlət müəssisə və təşkilatlarının payına düşmüşdür.

**Neft və qeyri-neft bölməsi üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft bölməsi		Qeyri-neft bölməsi	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2013-cü il				
Yanvar	230,2	37,3	387,5	62,7
Fevral	472,0	44,4	590,4	55,6
Mart	376,7	30,8	845,4	69,2
Aprel	335,7	24,9	1 014,8	75,1
May	430,9	28,5	1 079,0	71,5
İyun	405,1	25,3	1 194,1	74,7
İyul	393,5	27,4	1 043,5	72,6
Avqust	398,1	25,2	1 181,9	74,8
Sentyabr	389,9	26,9	1 057,8	73,1
Oktyabr	505,0	40,0	758,4	60,0
Noyabr	405,0	27,0	1 097,4	73,0
Dekabr	482,7	14,7	2 797,1	85,3
2014-cü il				
Yanvar	214,8	32,5	446,1	67,5
Fevral	560,2	48,1	603,5	51,9
Mart	594,6	45,7	706,7	54,3
Aprel	502,1	33,4	999,9	66,6
May	589,3	39,5	904,0	60,5
İyun	501,0	33,3	1 003,7	66,7
İyul	491,3	33,9	958,3	66,1
Avqust	493,0	36,0	876,8	64,0
Sentyabr	459,8	32,3	963,4	67,7

Cari ildə **Bakı şəhərində** “Norm” sement zavodu, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin yeni Gəmi inşası zavodu, Milli Konservatoriyanın yeni inzibati-tədris kompleksi, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin birinci mərhələsi çərçivəsində bərə terminalı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Kitabxanasının və “Azərbaycan Milli Ensiklopediyası” Elmi Mərkəzinin yeni binaları, Respublika İdman, Tibb, Diaqnostika və Reabilitasiya İnstitutunun binası, Suraxanı Günəş Elektrik Stansiyası, Sağlamlıq Mərkəzi, Milli Gimnastika Kompleksi, müxtəlif səviyyəli yol qovşaqları, **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** “Arpaçay-2” Su Elektrik

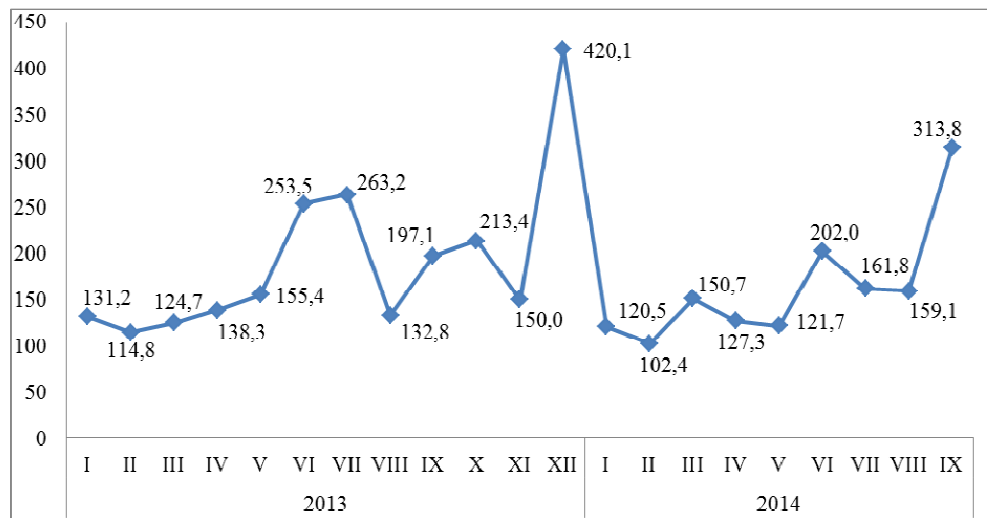
Stansiyası, Su Anbarı və Sutəmizləyici Qurğular Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Sumqayıt şəhərində** Azərbaycan kağız və karton istehsalat kombinatı, Yağ fabriki, Mis emalı zavodu, **Gəncə şəhərində** Metaltökmə və fasiləsiz yayma zavodu, Təzyiqlə emal və boyama zavodu, **Şirvan şəhərində** Kür çayı üzərində körpü, **Ağdaş rayonunda** Yem zavodu və Meyvə emalı zavodu, “Ağdaş” Elektrik yarımstansiyası, **Beyləqan rayonunda** Şahmat məktəbi, Şəhər stadionu, Birinci Şahsevən-Əhmədli-Dünyamalılar kəndlərarası avtomobil yolu, **Füzuli rayonunda** Tikiş fabriki, Əhmədilər - Mollaməhərrəmli – Arayatlı - Babı kəndlərarası avtomobil yolu, **Göygöl rayonunda** Olimpiya İdman Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **İmişli rayonunda** Hacıqabul - Bəhrəmtəpə avtomobil yolunun Bulaqlı-Bəhrəmtəpə hissəsi, **Qəbələ rayonunda** “Tufan” Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksinin birinci mərhələsi, “Qafqaz Yengicə Termal Hotel və SPA” otel kompleksi, **Lənkəran rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Şamaxı rayonunda** “Şamaxı Palace Platinum By Rixos” oteli, bütün maliyyə mənbələri hesabına ölkədə ümumi sahəsi 1459,3 min kvadrat metr olan yeni yaşayış evləri, 230 çarpayılıq xəstəxana, növbədə 142 nəfəri qəbul etmək imkanına malik ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, 24812 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 1092 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 147 yerlik klub və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Yaşayış evlərinin istifadəyə verilməsi

	Ümumi sahə, kvadrat metr	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2013-cü il		
Yanvar	131 203	78,0
Fevral	114 833	145,5
Mart	124 644	148,5
Aprel	138 303	131,9
May	155 399	141,2
İyun	253 502	101,1
İyul	263 178	2,1 d.
Avqust	132 834	91,1
Sentyabr	197 119	151,7
Oktyabr	213 405	153,2
Noyabr	149 982	67,4
Dekabr	420 083	71,5
2014-cü il		
Yanvar	120 499	91,8
Fevral	102 361	89,1
Mart	150 767	121,0
Aprel	127 295	98,8
May	121 757	78,4
İyun	201 959	79,7
İyul	161 843	61,5
Avqust	159 065	119,7
Sentyabr	313 799	154,9

Qrafik 10

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin dinamikası
(ümumi sahə, min kvadrat metr)

**Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında xarici mənbələrdən əsas kapitala 3517,0 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 30

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2013-cü il				
Yanvar	398,8	64,6	218,9	35,4
Fevral	691,5	65,1	370,9	34,9
Mart	887,8	72,6	334,3	27,4
Aprel	1 094,4	81,0	256,1	19,0
May	1 157,0	76,6	352,9	23,4
İyun	1 282,2	80,2	317,0	19,8
İyul	1 064,8	74,1	372,2	25,9
Avqust	1 184,1	74,9	395,9	25,1
Sentyabr	1 082,9	74,8	364,8	25,2
Oktyabr	869,7	68,8	393,7	31,2
Noyabr	1 102,6	73,4	399,8	26,6
Dekabr	2 889,1	88,1	390,7	11,9
2014-cü il				
Yanvar	444,5	67,3	216,4	32,7
Fevral	761,3	65,4	402,4	34,6
Mart	903,9	69,5	397,4	30,5
Aprel	1 075,3	71,6	426,7	28,4
May	1 122,8	75,2	370,5	24,8
İyun	1 085,0	72,1	419,7	27,9
İyul	1 036,5	71,5	413,1	28,5
Avqust	924,1	67,5	445,7	32,5
Sentyabr	998,1	70,1	425,1	29,9

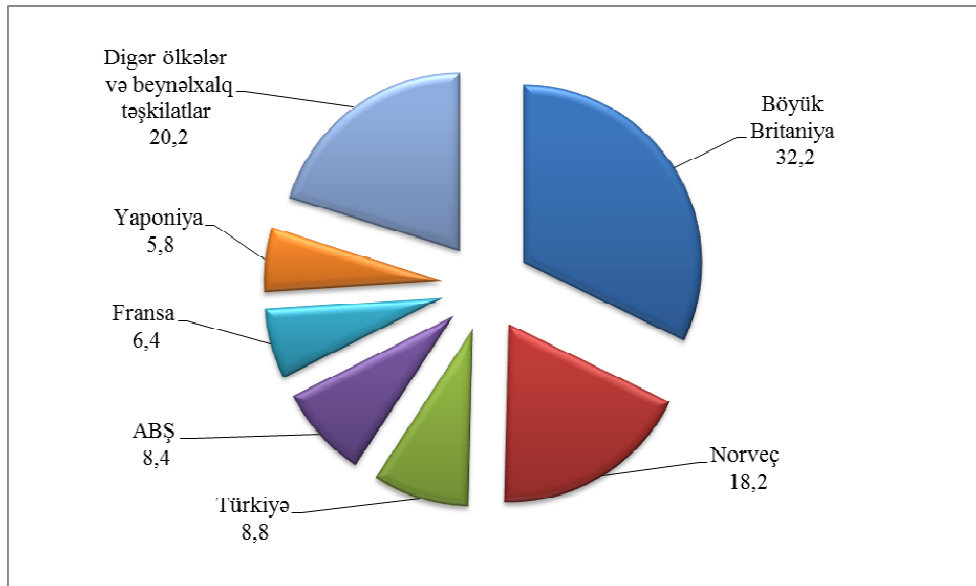
Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 2804,7 milyon manatı (79,8 faizi) Böyük Britaniya, Norveç, Türkiyə, ABŞ, Fransa və Yaponiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

**Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə əsas
kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitin həcmi**

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	3 517 030,0	100,0
o cümlədən:		
Böyük Britaniya	1 131 872,4	32,2
Norveç	640 019,2	18,2
Türkiyə	309 609,9	8,8
ABŞ	294 483,5	8,4
Fransa	225 593,0	6,4
İran	208 431,6	5,9
Rusiya	208 431,6	5,9
Yaponiya	203 090,5	5,8
Çexiya	105 808,4	3,0
Hindistan	31 445,9	0,9
Sinqapur	651,7	0,0
Almaniya	153,1	0,0
İtaliya	91,1	0,0
Niderland	77,5	0,0
Dünya Bankı	102 840,8	2,9
Asiya İnkişaf Bankı	51 194,7	1,5
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	3 235,1	0,1

Qrafik 11

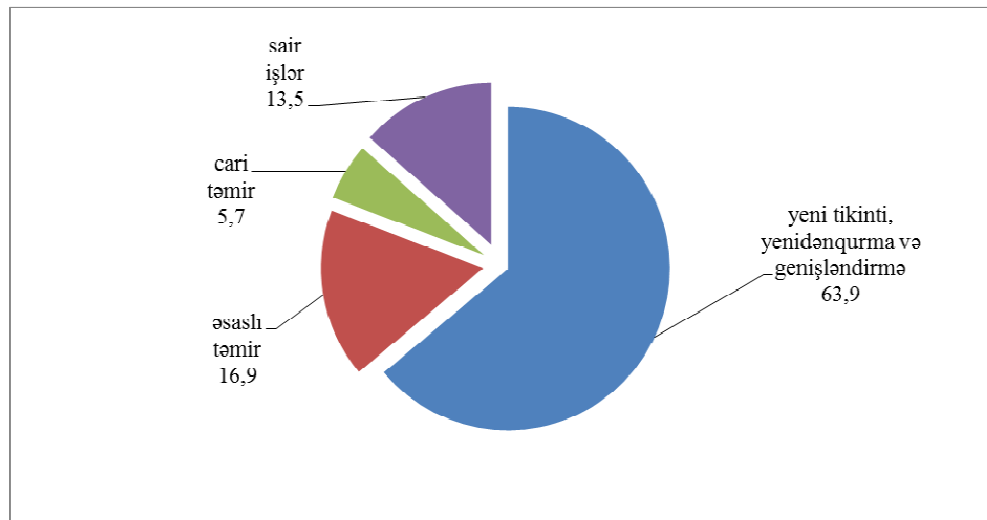
**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin xarici ölkələr
və beynəlxalq təşkilatlar üzrə strukturu**
(ümumi yekuna görə, faizlə)

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi müqayisə edilən dövrün səviyyəsini 3,8 faiz üstələyərək 5983,8 milyon manat təşkil etmiş, ondan 63,9 faizi yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 16,9 faizi əsaslı təmir, 5,7 faizi cari təmir, 13,5 faizi isə sair tikinti işlərinə sərf edilmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 79,9 faizini qeyri-dövlət mülkiyyətli tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 12

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi (ümumi yekuna görə, faizlə)

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında inşaat bölməsində çalışmış işçilərin orta siyahı sayı 98,1 min nəfər olmuş, onların orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,3 faiz artaraq 627,2 manat təşkil etmişdir. İxtisaslaşdırılmış tikinti işlərində işləyən işçilərin əmək haqları 22,4 faiz artmışdır.

Tikintidə fəaliyyət növləri üzrə işçilərin əmək haqqı

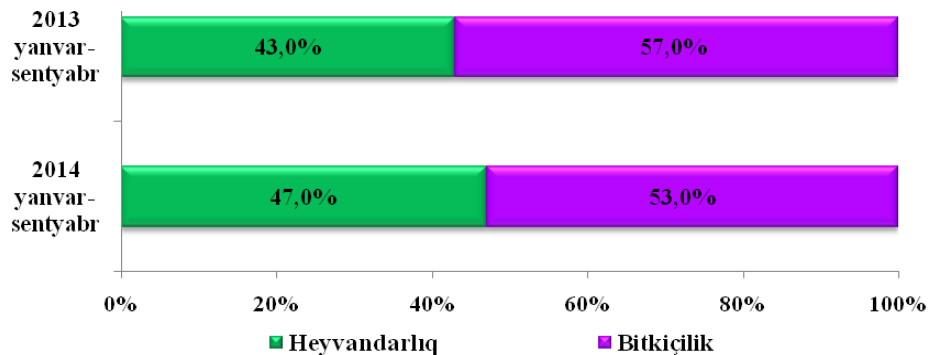
Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	627,2	101,3
o cümlədən:		
Dövlət bölməsi	508,8	102,6
Qeyri-dövlət bölməsi	679,5	100,4
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə:		
Binaların tikintisi	556,0	98,3
Mülki təyinatlı inşaat işləri	499,5	83,5
İxtisaslaşdırılmış tikinti işləri	923,2	122,4

Kənd təsərrüfatı

Bitkiçilik. 2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 4308,3 milyon manat təşkil etmişdir. Keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə onun sabit qiymətlərlə dəyəri 3,7 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 9,0 faiz azalmış, heyvandarlıq məhsulları üzrə isə 3,0 faiz artım olmuşdur.

Qrafik 13

Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının faktiki qiymətlərlə xüsusi çəkisi

2014-cü il oktyabrın 1-nə olan məlumata əsasən dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahəsinin 99,1 faizi, yaxud 954,7 min hektarı biçilib döyülmüş və həmin sahələrdən ilkin çəkiddə 2178,7 min ton (keçən il 2752,1 min ton) taxıl yığılmışdır. Hər hektardan orta hesabla 22,8 sentner məhsul götürülmüşdür.

Təsərrüfatlarda qarğıdalı yığımını hələ də davam edir. İndiyədək, dən üçün qarğıdalı sahəsinin 30,5 min hektarının yaxud 81,7 faizinin məhsulu toplanmışdır. Qıçaları quru dənə çevirməklə bu sahələrdən 159,5 min ton qarğıdalı yığılmış və hər hektarın orta məhsuldarlığı 52,4 sentner olmuşdur. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsuldarlıq 1,9 sentner artmışdır.

Cari ildə qarğıdalı nəzərə alınmaqla taxıl istehsalı 2338,3 min ton, ümumi məhsuldarlıq isə 23,7 sentner olmuşdur.

Təsərrüfatlarda mövsüm ərzində 808,9 min ton kartof, 1125,0 min ton tərəvəz, 439,9 min ton bostan məhsulları, 532,4 min ton meyvə və giləmeyvə, 106,1 min ton üzüm, 404,2 ton çay yarpağı, 29,1 min ton şəkər çuğunduru, 19,8 min ton dən üçün günəbaxan və 2,2 min ton tütün yarpağı toplanmışdır. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dən üçün günəbaxan istehsalı 11,8 faiz, bostan məhsulları istehsalı 2,9 faiz, üzüm istehsalı 1,7 faiz, meyvə və giləmeyvə istehsalı 0,4 faiz artmış, kartof istehsalı 17,8 faiz, tütün istehsalı 16,2 faiz, şəkər çuğunduru istehsalı 16,0 faiz, çay yarpağı istehsalı 14,8 faiz və tərəvəz istehsalı 1,1 faiz azalmışdır.

Cədvəl 33

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığılı**

	2014-cü il yanvar-sentyabr				2013-cü il yanvar-sentyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	954,7	99,1	2 178,7	22,8	1 034,5	2 752,1	26,6
Dən üçün qarğıdalı	30,5	81,7	159,5	52,4	28,8	145,5	50,5
Dənli və dənli paxlalı bitkilər	985,2	98,5	2 338,3	23,7	1 063,3	2 897,6	27,3
Pambıq	22,9*)		20,4		23,5*)	6,8	
Dən üçün günəbaxan	11,1	95,3	19,8	17,9	9,1	17,7	19,5
Şəkər çuğunduru	1,2	20,3	29,1	251	1,6	34,6	219
Tütün, ton	1,1*)		2 234		1,2*)	2 667	
Kartof	61,0	98,9	808,9	133	64,7	983,8	152
Tərəvəz	74,3	97,8	1125,0	152	75,3	1137,8	151
Ərzaq üçün bostan məhsulları	28,0	100,0	439,9	157	28,5	427,4	150
Meyvə və giləmeyvə			532,4			530,1	

...ardı

	2014-cü il yanvar-sentyabr				2013-cü il yanvar-sentyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Üzüm			106,1			104,3	
Yaşıl çay yarpağı, ton			404,2			474,5	

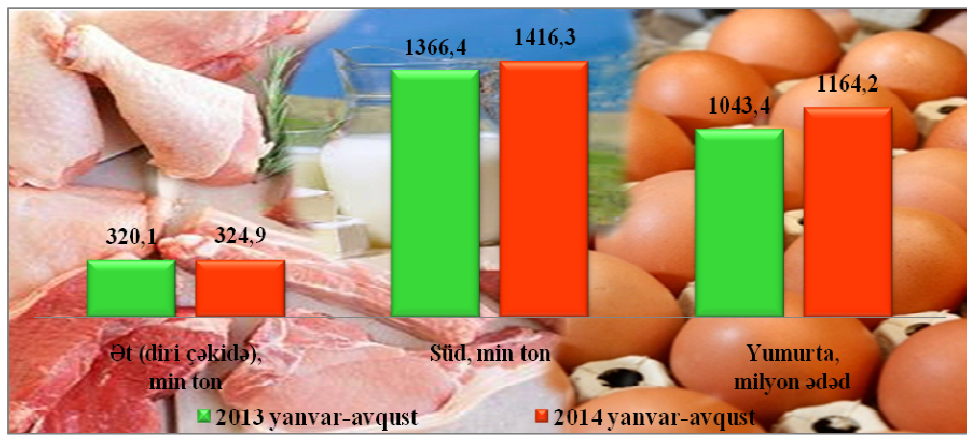
*) əkin sahəsi

Təsərrüfatlarda payız-tarla işləri davam etdirilir. Təmiz herik şumu daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 449,1 min hektar və ya keçən ilin müvafiq dövründəkindən 17,1 faiz az sahədə şum qaldırılmışdır. Gələn ilin məhsulu üçün 24,6 min hektar sahədə dən üçün payızlıqlar səpilmişdir. Ümumi əkinin 7,7 min hektarı və ya 31,4 faizi buğda, 16,9 min hektarı və ya 68,6 faizi arpa əkinləridir.

Heyvandarlıq. Cari ilin doqquz ayı ərzində diri çəkiddə 324,9 min ton ət, 1416,3 min ton süd, 1164,2 milyon ədəd yumurta və 16,3 min ton yun istehsal edilmişdir. 2013-cü ilin eyni dövrünə nisbətən ət istehsalı 1,5 faiz, süd istehsalı 3,6 faiz, yumurta istehsalı 11,6 faiz, yun istehsalı isə 1,5 faiz artmışdır.

Qrafik 14

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

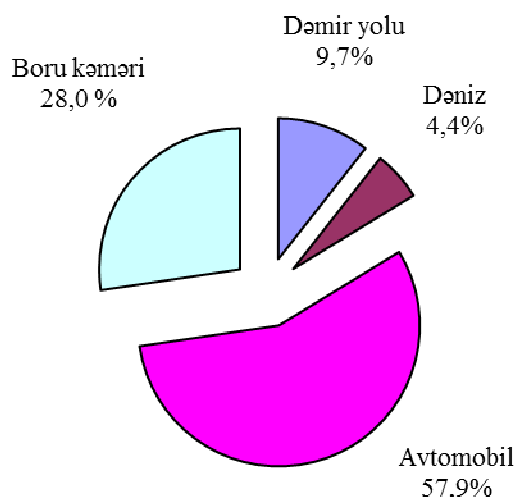

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində 165,0 milyon ton yük daşınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,1 faiz artmışdır. Qeyri-neft yüklərinin həcmi 3,3 faiz artaraq 117,5 milyon tona çatmışdır. Nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin 57,9 faizi avtonəqliyyat, 28,0 faizi boru kəməri, 9,7 faizi dəmir yolu, 4,4 faizi dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə həyata keçirilmişdir.

Qrafik 15

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Qeyri-dövlət bölməsində yük daşınması 3,1 faiz artmış, bu bölməyə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı nəqliyyat sektorunda 76,5 faiz təşkil etmişdir.

Yanvar-sentyabr aylarında nəqliyyatçılar 1,3 milyard nəfərə və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,0 faiz çox

sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 88,0 faizi avtomobil, 11,7 faizi metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmişlər.

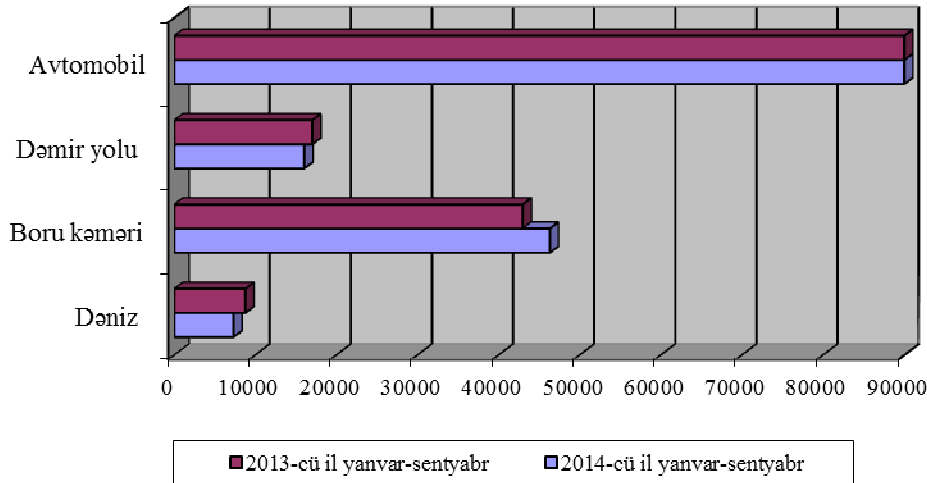
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə yük daşınması cari ilin yanvar-sentyabr aylarında 16,0 milyon ton olmuşdur. Orta hesabla sutkada 598 vaqon yüklənmiş, 611 vaqon boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 21,6 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 7,0 min ton və Cənub istiqaməti üzrə 5,9 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatında daşınmış yüklərin həcmi 7,3 milyon ton təşkil etmişdir. Yüklərin 56,3 faizini neft yükləri, 43,7 faizini isə quru yüklər təşkil etmiş və bütün daşımlar xarici əlaqə üzrə həyata keçirilmişdir. Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında dəniz limanlarında 8,9 milyon ton yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmişdir. İşlənmiş yüklərin 86,1 faizini beynəlxalq tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2014-cü il oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda göndərilmək üçün 130,4 min ton idxal yüklərin qalığı olmuşdur.

Qrafik 16

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımların həcminə görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 95,3 milyon ton yük, 1,2 milyard sənişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,7 faiz və 5,1 faiz artım qeydə alınmışdır. Sənişlərin 96,3 faizi avtobus, 3,7 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişlər. Yüklərin dövriyyəsi 2,8 faiz, sənişin dövriyyəsi isə 5,8 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sənişlərin sayı 156,5 milyon nəfər olmaqla 4,1 faiz artmışdır.

Hava nəqliyyatı ilə 1,4 milyon və ya 8,7 faiz çox sənişin daşınmış, daşınmanın 99,7 faizi dövlət, 0,3 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus hava gəmiləri ilə həyata keçirilmişdir.

Bu nəqliyyat növü ilə daşınmış yüklərin həcmi ötən illin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,5 faiz artaraq 86,7 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 34,8 milyon ton neft nəql edilmiş və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Nəqləmənin dördü üç hissəsi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 26,3 milyon ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində gəmilər vasitəsilə ölkəyə gətirilərək Səngəçal terminalından BTC kəməri ilə 4,0 milyon ton tranzit Türkmənistan nefti nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 16,0 milyard kub-metr və ya 9,6 faiz çox qaz nəql edilmişdir. Nəql edilmiş qazın 29,2 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 4,7 milyard kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında **“İpək yolu” nəqliyyat dəhlizinin** Azərbaycan ərazisində 38,9 milyon ton yük, 208,4 milyon nəfər və ya 7,7 faiz çox sənişin daşınmışdır. Yüklərin 19,6 milyon tonu və ya 50,4 faizi avtomobil nəqliyyatı, 13,2 milyon tonu və ya 34,0 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 6,1 milyon tonu və ya 15,6 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Yüklərin daşımları fəaliyyətindən 337,9 milyon manat, sənişin daşınmasından isə 73,0 milyon manat gəlir əldə olunmuş və müvafiq olaraq 9,9 faiz və 12,8 faiz artmışdır.

İnformasiya və rabitə

İnformasiya və rabitə sektorunda 2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 1140,5 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 12,6 faiz çox xidmət göstərilmişdir. Əhaliyə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,6 faiz təşkil etmişdir.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 58,8 faizi mobil telefon rabitəsindən yaranmış və 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 7,3 faiz artaraq 671,1 milyon manat təşkil etmişdir.

İstehlak bazarı

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə ölkənin istehlak bazarında satılmış əmtəə və xidmətlərin həcmi 20,9 milyard manat olmaqla 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,9 faiz artmışdır. İstehlak bazarında pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin və pullu xidmətlərin xüsusi çəkilişi müvafiq olaraq 74,2 faiz və 25,8 faiz təşkil etmiş, ümumi artımın 77,8 faizi ticarət fəaliyyətinin hesabına yaranmışdır.

2014-cü ilin doqquz ayında özəl bölmənin ticarət və xidmət fəaliyyəti daha da genişlənmiş və istehlakçıların alıcılıq tələbatının ödənilməsində önəmli yer tutmuşdur. Özəl təsərrüfat subyektlərində satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsini 9,3 faiz üstələmiş və istehlak bazarı üzrə real artımın 99,1 faizi özəl bölmənin sayəsində təmin edilmişdir.

Cədvəl 34

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manatla	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış əmtəə və xidmətlərin ümumi həcmi	20 863,1	108,9
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti üzrə	1 138,5	101,4
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	19 724,6	109,3
ondan:		
fərdi sahibkarlar	9 517,2	113,2

Hesabat dövründə hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 245,6 manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 20,6 manat çox əmtəə almış və pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əmtəə bazarı

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,4 faiz artaraq 15,5 milyard manata bərabər olmuşdur.

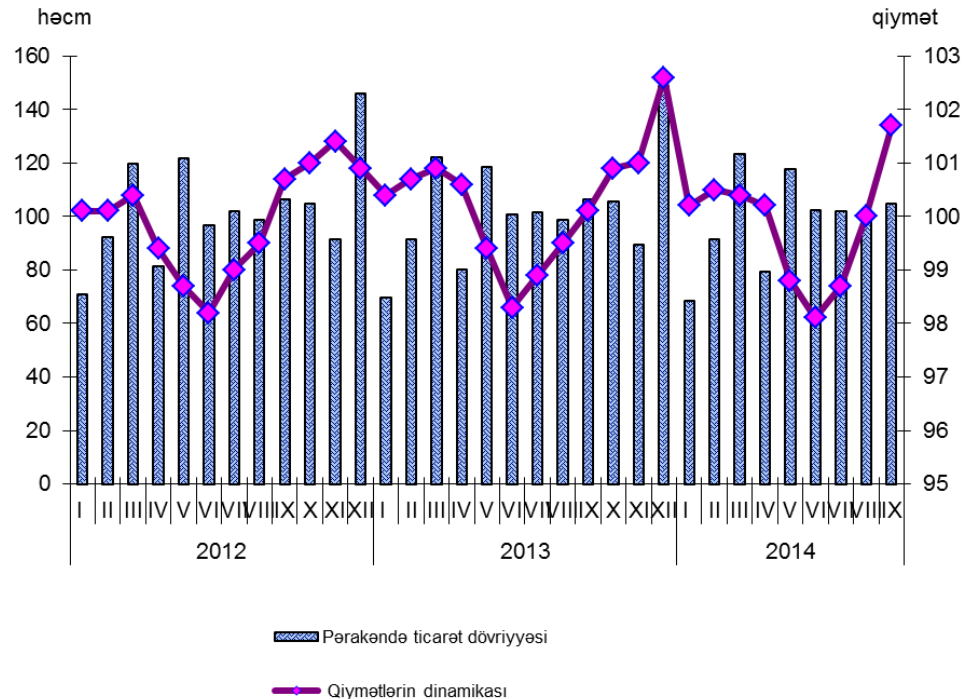
Cədvəl 35

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manatla	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	15 470,7	109,4
o cümlədən:		
hüquqi şəxslər üzrə	1 820,2	105,3
fərdi sahibkarlar üzrə	7 990,0	113,4
əmtəə bazarları üzrə	5 660,5	105,4

İstehlak mallarının 99,8 faizi özəl təsərrüfat subyektlərində, o cümlədən 11,6 faizi hüquqi şəxs statuslu özəl müəssisələrdə, 51,6 faizi fərdi sahibkarlara məxsus ticarət subyektlərində, 36,6 faizi əmtəə bazarlarında satılmışdır. Özəl bölmə üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarının səviyyəsini 9,4 faiz üstələmiş, bu bölmə üzrə real artımın 70,7 faizi fərdi sahibkarların ticarət fəaliyyəti sayəsində yaranmışdır.

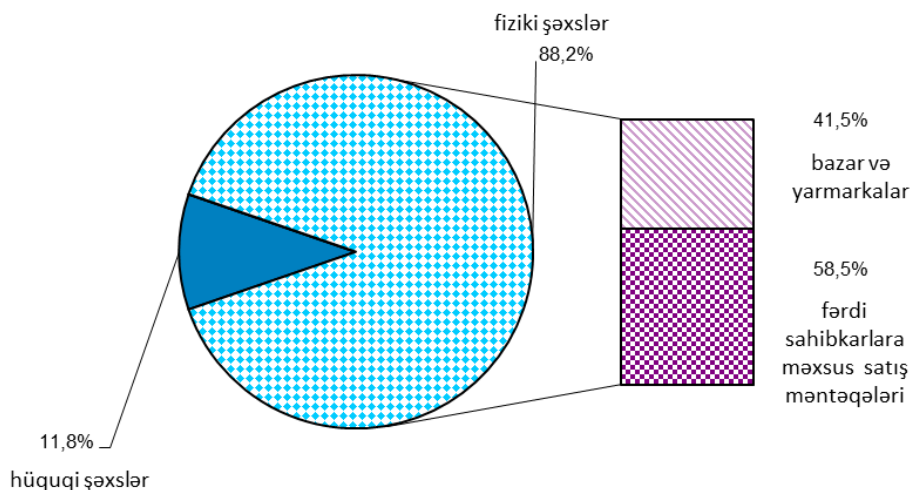
**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak mallarının satışı və istehlak qiymətləri
indeksinin dinamikası** (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Hesabat dövründə ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 182,1 manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 16,7 manat çox əmtəə almışdır. Bu artımın 70,1 faizi və ya 11,7 manatı hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarların ticarət subyektlərində yaranmışdır.

Qrafik 18

**2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Cədvəl 36

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

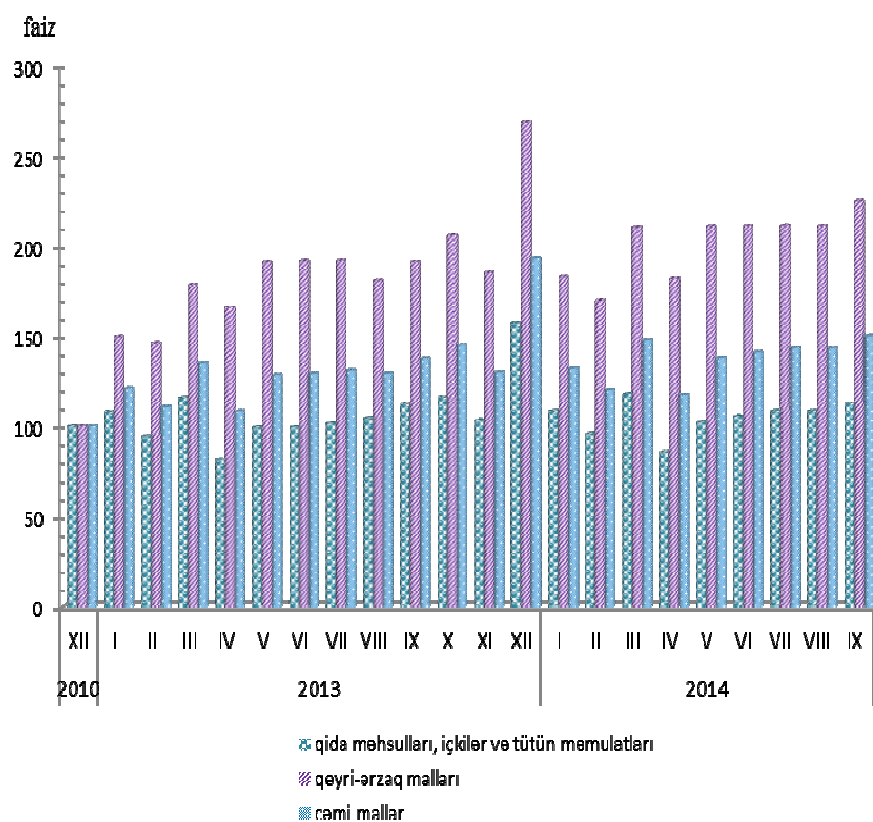
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	o cümlədən:	
		qida məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2014-cü il			
Yanvar	109,3	100,2	122,1
Yanvar-fevral	109,0	100,9	120,1
Yanvar-mart	109,2	101,2	119,9
Yanvar-aprel	109,1	102,1	117,6
Yanvar-may	108,8	102,2	116,4
Yanvar-iyun	108,9	102,8	115,5
Yanvar-iyul	109,1	103,5	115,0
Yanvar-avqust	109,3	103,5	115,4
Yanvar-sentyabr	109,4	103,2	115,9

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	o cümlədən:	
		qida məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2013-cü il			
Yanvar	109,1	101,3	122,9
Yanvar-fevral	108,8	102,5	118,8
Yanvar-mart	109,5	102,6	120,6
Yanvar-aprel	109,4	102,4	120,0
Yanvar-may	108,8	100,6	121,0
Yanvar-iyun	109,1	100,8	121,4
Yanvar-iyul	109,2	100,6	122,0
Yanvar-avqust	109,4	100,9	121,8
Yanvar-sentyabr	109,6	101,4	121,4
Yanvar-oktyabr	109,7	101,8	121,4
Yanvar-noyabr	109,7	101,7	121,0
Yanvar-dekabr	109,9	102,7	120,2

Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində qeyri-ərzaq mallarının xüsusi çəkisi artaraq 2013-cü ilin doqquz ayı ilə müqayisədə 46,4 faizdən 49,9 faizədək yüksəlmişdir. Pərakəndə şəbəkədə satılmış qeyri-ərzaq mallarının həcmi 15,9 faiz artaraq 7,7 milyard manata çatmış, əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 81,2 faizi qeyri-ərzaq mallarının satışı hesabına təmin edilmişdir. Pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində qida məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının payı 50,1 faiz təşkil etmiş və 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarının səviyyəsini 3,2 faiz üstələmişdir.

Hər bir istehlakçı fərdi istehlak məqsədi ilə pərakəndə ticarət müəssisələrində orta hesabla ayda 91,2 manatlıq qida məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 90,9 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır. 2013-cü ilin eyni dövrünün müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə istehlakçılar tərəfindən qeyri-ərzaq mallarının alınmasına 14,2 manat daha çox vəsait xərcləndiyi halda, qida məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə bu məbləğ 2,5 manata bərabər olmuşdur.

**Ərzaq (içkilər və tütün məmulatları daxil edilməklə)
və qeyri-ərzaq malları üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin
dinamikası (2010 =100)**

**2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında
pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin mallar üzrə strukturu**

	Satışdan əldə olunan məbləğ, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	15 470,7	109,4
o cümlədən:		
qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	7 748,1	103,2
toxuculuq malları, geyim və ayaqqabılar	3 074,7	114,3
elektrik malları və mebel	678,8	112,7
kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və digər məmulatlar	105,1	120,3
əczaçılıq və tibbi mallar	213,6	116,8
avtomobil yanacağı	1 291,7	101,8
digər qeyri-ərzaq malları	2 358,7	119,4

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 50,1 faizi qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 19,9 faizi toxuculuq malları, geyim və ayaqqabıların, 4,4 faizi elektrik malları və mebelin, 0,7 faizi kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və digər məmulatların, 1,4 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 8,3 faizi avtomobil yanacağının, 15,2 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

2014-cü ilin doqquz ayında elektron ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 4,4 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,4 dəfə çox geniş çeşidli istehlak malları satılmışdır. Elektron ticarət dövriyyəsinin 94,9 faizini təşkil edən qeyri-ərzaq mallarının satışı əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsini 2,4 dəfə üstələyərək 4,1 milyon manata bərabər olmuşdur.

Elektron ticarəti üzrə istehlak mallarının satışının 91,2 faizi hüquqi şəxslərin, 8,8 faizi isə fərdi sahibkarların ticarət subyektləri tərəfindən həyata keçirilmişdir.

İctimai iaşə xidmətləri

2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ictimai iaşə dövriyyəsinin həcmi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 16,0 faiz artaraq 631,4 milyon manat olmuşdur. İctimai iaşə dövriyyəsinə dair əsas göstəricilər aşağıdakı kimidir:

Cədvəl 38

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, min manatla	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
İctimai iaşə dövriyyəsinin həcmi	631432,4	116,0
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti	10397,9	103,7
qeyri-dövlət mülkiyyəti	621034,5	116,3
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	331998,2	119,0

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 46,5 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 53,5 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyənin həcmi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 13,3 faiz artaraq 289,0 milyon manat təşkil etmişdir.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz artaraq 4,8 milyard manat olmuşdur. Artımın 60,5 faizi hüquqi şəxslərin müəssisələrində yaranmış və bu müəssisələrdə əhaliyə 3,6 milyard manatlıq və ya 5,1 faiz çox pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 39

Pullu xidmətlərin həcmi

	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manatla	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pullu xidmətlərin ümumi həcmi-cəmi	4 761,0	106,4
dövlət mülkiyyəti	1 103,1	102,0
qeyri-dövlət mülkiyyəti	3 657,9	107,8
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	1 195,2	110,5

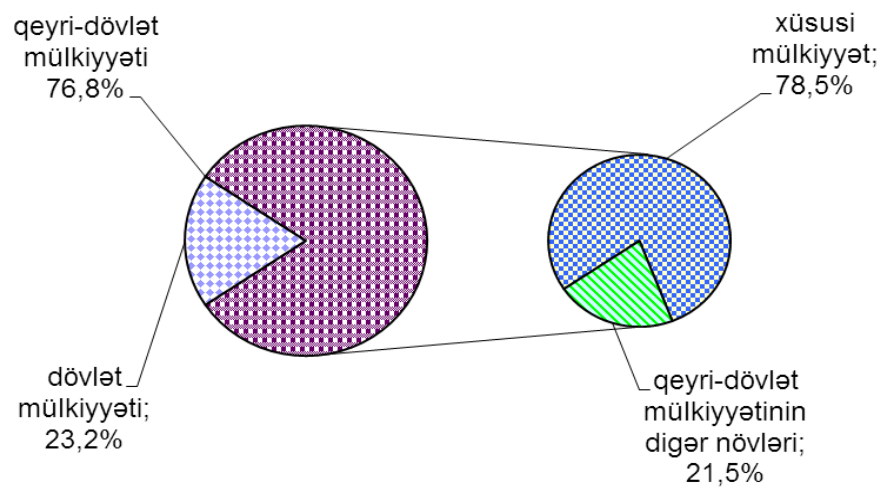
Hesabat dövründə hər bir ölkə sakini hər ay orta hesabla 56,3 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,9 manat çox müxtəlif pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin
dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2013-cü il			
Yanvar	108,4	107,1	112,8
Yanvar – fevral	107,2	105,0	114,6
Yanvar – mart	107,5	104,8	116,7
Yanvar-aprel	107,3	104,9	115,5
Yanvar-may	107,3	105,5	113,4
Yanvar-iyun	107,5	105,5	114,2
Yanvar-iyul	106,8	105,1	112,8
Yanvar-avqust	106,8	105,2	112,2
Yanvar-sentyabr	107,2	105,7	112,3
Yanvar-oktyabr	106,9	105,4	111,7
Yanvar-noyabr	107,3	106,0	111,3
Yanvar-dekabr	108,2	107,0	112,1
2014-cü il			
Yanvar	107,8	106,9	110,5
Yanvar-fevral	106,9	105,5	111,3
Yanvar-mart	107,0	105,5	111,8
Yanvar-aprel	106,6	105,2	111,2
Yanvar-may	106,7	105,5	110,3
Yanvar-iyun	106,9	105,6	110,9
Yanvar-iyul	106,6	105,3	110,9
Yanvar-avqust	106,3	105,1	110,4
Yanvar-sentyabr	106,4	105,1	110,5

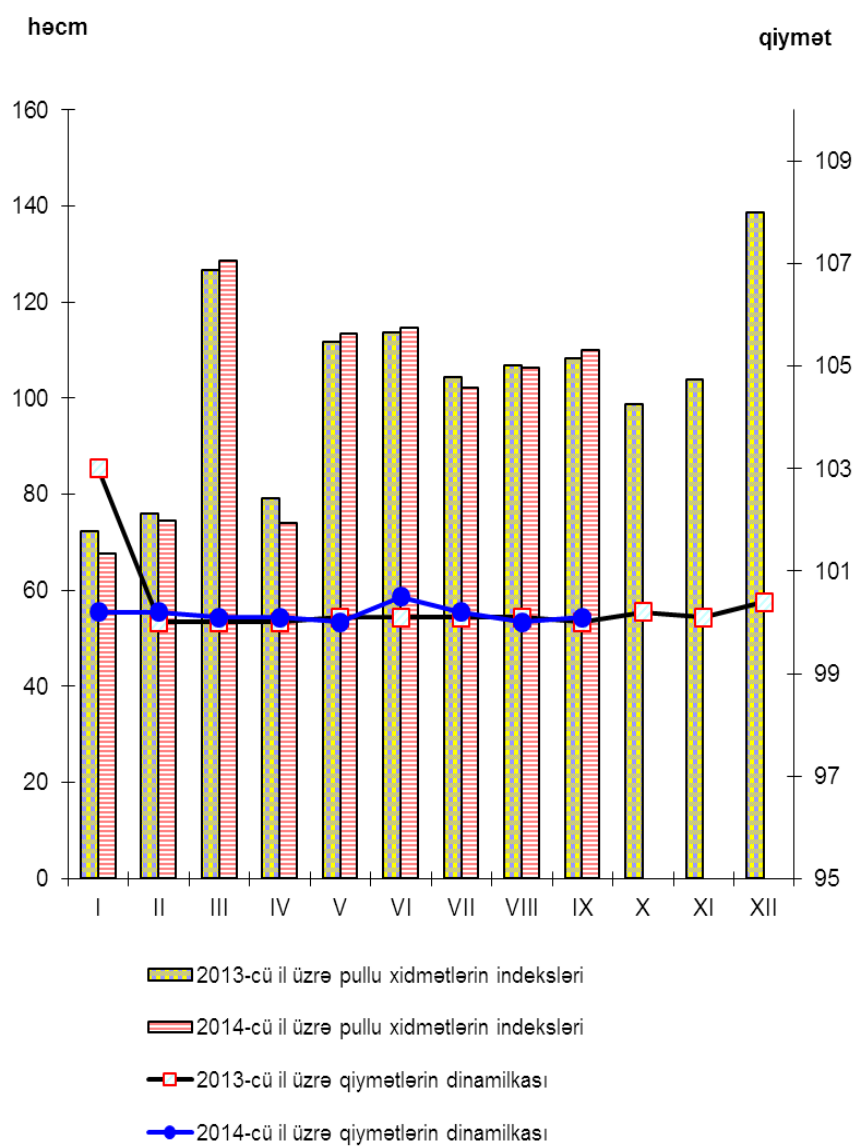
Qrafik 20

**2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əhaliyə göstərilən
pullu xidmətlərin mülkiyyət formaları üzrə quruluşu**

Qrafik 21

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

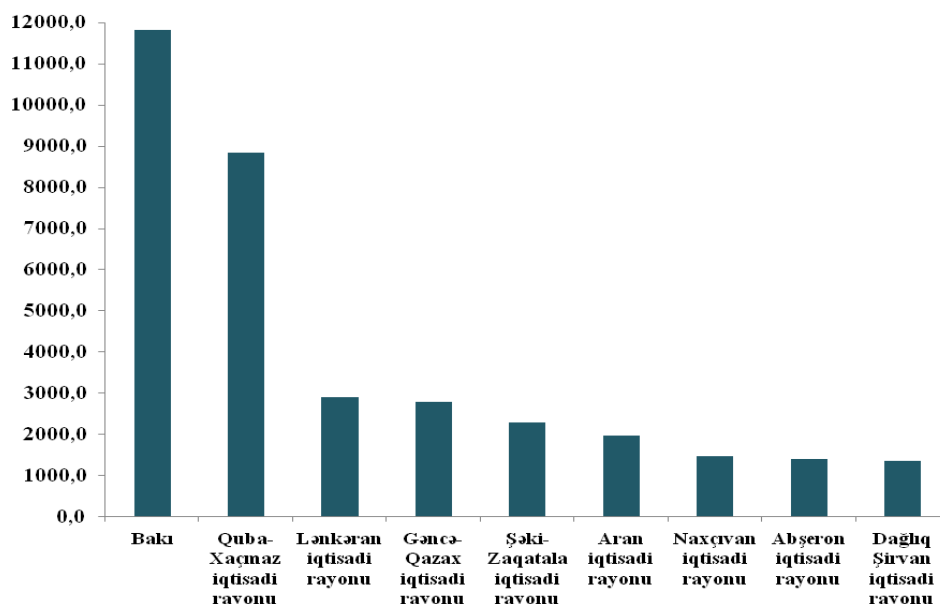
Mehmanxanaların fəaliyyəti

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə 527 mehmanxana mövcud olmuş, onlarda nömrələrin sayı 16876 vahid, birdəfəlik tutum 34731 çarpayı-yer təşkil etmişdir. Birdəfəlik tutumun 11807-si Bakı, 927-si Gəncə şəhərlərindəki mehmanxanalarda, 6563-ü Xaçmaz, 1195-i Masallı, 1184-ü Quba, 13055-i isə ölkənin digər rayon və şəhərlərindəki mehmanxanalarda mövcuddur.

Bu dövrdə mehmanxanalarda yerləşdirilmiş şəxslərin sayı 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,5 faiz artaraq 319,0 min nəfər olmuşdur ki, onların da 58,8 faizini xarici ölkə vətəndaşları təşkil etmişdir. Mehmanxanalarda gecələyən əcnəbilərin sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,5 min nəfər artaraq 187,7 min nəfərə çatmışdır. Gecələyən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 131,3 min nəfər olmuşdur. Qonaqların 49,8 min nəfəri (15,6 faizi) turizm yolları ilə gələnlər olmuşdur.

Qrafik 22

İqtisadi rayonlar üzrə mehmanxanalarda birdəfəlik tutum, yer

Hesabat dövründə gecələmələrin sayı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,2 faiz artaraq 711,8 min adam-gecə təşkil etmişdir və bunun 57,2 faizi xarici ölkə vətəndaşlarının payına düşür. Ümumi gecələmələrin 70,5 faizi Bakı şəhərində, qalan hissəsi isə ölkənin digər rayonlarında (şəhərlərində) qeydə alınmışdır. Gecələmələrin çox hissəsi – 23,0 faizi iyun ayında olmuşdur.

Mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrdə müvəqqəti yerləşmə üzrə xidmət göstərilən şəxslərin əsas hissəsi (80,2 faizi) turizm məqsədilə səfər edənlər olmuşdur. Turistlərin 34,6 faizi istirahət və əyləncə, 48,1 faizi işgüzar, 10,2 faizi müalicə, 7,1 faizi digər turizm məqsədilə səfər etmişdir. Bakı şəhəri, Naxçıvan MR-na, Naftalan, Xaçmaz, Lənkəran, Gəncə, Şəki, Quba, İsmayilli və Masallı şəhər və rayonlarına istirahət etmək məqsədilə səfər edən turistlərin sayı digər rayon və şəhərlərlə müqayisədə daha çox olmuşdur. Turizm məqsədilə səfər edən ölkə vətəndaşlarının 52,7 faizini Bakı şəhərinin sakinləri təşkil etmişdir.

Bu dövrdə mehmanxanalarda bir gecə qalmaq üçün orta qiymət 77,8 manat olmuşdur. Bakı şəhəri üzrə bu göstərici ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuş və 125,9 manat təşkil etmişdir. 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrin əldə etdikləri gəlir 0,4 faiz artaraq 79,8 milyon manata çatmışdır. Gəlirlərin 69,5 faizi nömrələrin satışından, 19,9 faizi içkilər də daxil olmaqla qida məhsullarının satışından, 1,0 faizi müalicə və sağlamlıq xidmətlərindən, 9,6 faizi isə digər xidmətlərin göstərilməsindən əldə edilmişdir.

Mehmanxanalarda çalışan işçilərin orta siyahı sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,9 faiz artaraq 8118 nəfərə çatmışdır. Bir işçiyə düşən orta aylıq əmək haqqının məbləği 469,0 manat təşkil etmişdir.

Qiymət və tarif indeksləri

Cədvəl 41

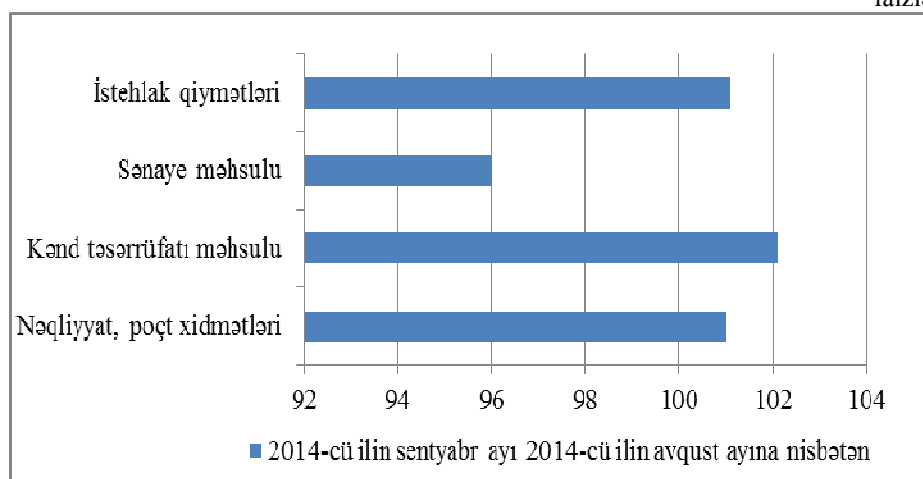
faizlə

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
İstehlak qiymətləri indeksi	101,1	101,5
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	96,0	101,2
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	102,1	100,8
Nəqliyyat, poçt tarifləri indeksi	101,0	96,4

Qrafik 23

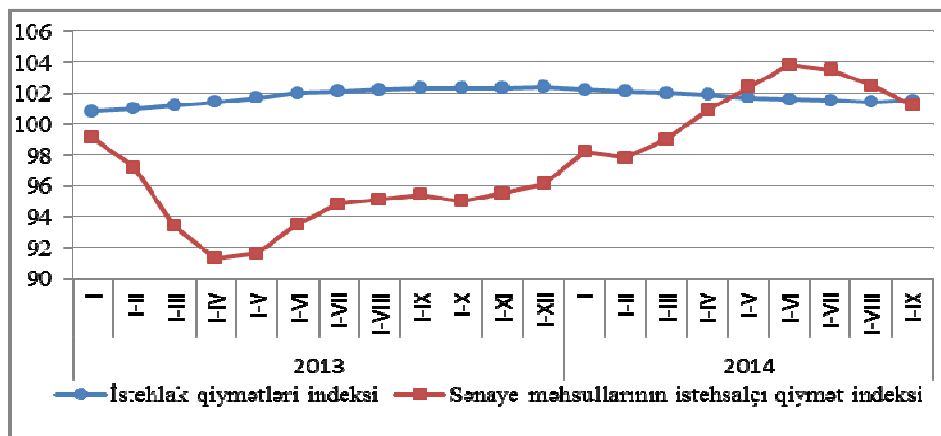
İstehlak və istehsalçı qiymət və tarif indeksləri

faizlə

Qrafik 24

İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri

2014-cü ilin sentyabr ayında istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri əvvəlki aya nisbətən 1,1 faiz, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən isə 1,5 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

faizlə

	Cəmi mallar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2013-cü il				
Yanvar	101,2	100,8	100,6	99,4
Fevral	100,5	101,0	101,0	99,8
Mart	100,6	101,2	101,3	100,2
I rüb	102,5	101,2	103,2	100,2
Aprel	100,4	101,4	100,9	100,8
May	99,6	101,7	99,1	101,4
İyun	98,9	102,0	97,4	101,8
II rüb	100,4	102,8	100,6	103,4

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi mallar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyul	99,3	102,1	98,3	102,0
Avqust	99,7	102,2	99,2	102,2
Sentyabr	100,1	102,3	100,1	102,2
III rüb	98,2	103,0	95,8	103,2
Oktyabr	100,7	102,3	101,2	102,2
Noyabr	100,7	102,3	101,4	102,2
Dekabr	101,9	102,4	102,6	102,2
IV rüb	101,7	102,8	102,7	102,3
2014-cü il				
Yanvar	99,8	102,2	100,2	102,6
Fevral	100,4	102,1	100,8	102,4
Mart	100,3	102,0	100,6	102,2
I rüb	101,7	102,0	103,2	102,2
Aprel	100,2	101,9	100,2	101,9
May	99,2	101,7	98,1	101,5
İyun	98,8	101,6	97,1	101,2
II rüb	99,6	101,2	98,7	100,2
İyul	99,2	101,5	98,0	100,9
Avqust	100,0	101,4	99,9	100,8
Sentyabr	101,1	101,5	102,6	101,0
III rüb	98,5	101,5	96,2	100,7

...ardı...

	Qeyri-ərzaq malları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2013-cü il				
Yanvar	100,1	100,5	103,0	103,4
Fevral	100,0	100,4	100,0	103,4
Mart	100,0	100,4	100,0	103,4
I rüb	100,2	100,4	103,1	103,4
Aprel	100,0	100,4	100,0	103,3
May	100,1	100,5	100,1	103,3
İyun	100,0	100,5	100,1	103,3
II rüb	100,0	100,5	100,1	103,2

REAL SEKTOR

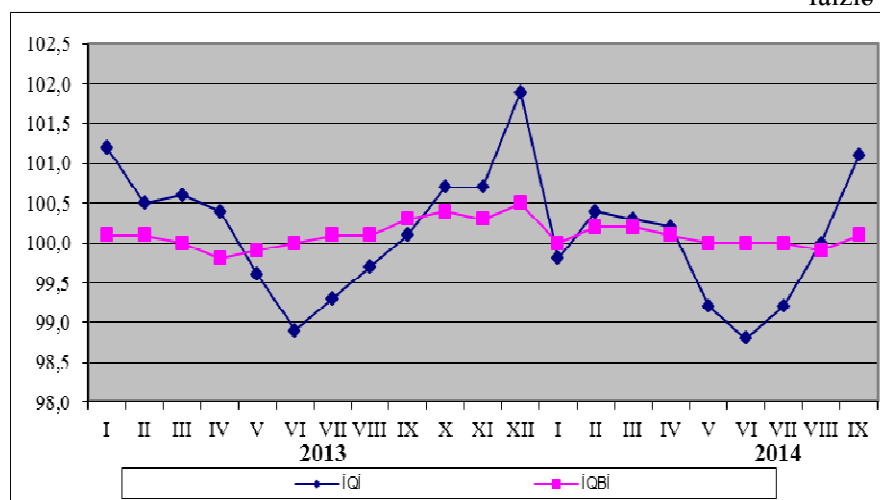
...sonu

	Qeyri-ərzaq malları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyul	100,0	100,5	100,1	103,3
Avqust	100,0	100,5	100,1	103,4
Sentyabr	100,2	100,5	100,0	103,4
III rüb	100,0	100,5	100,3	103,6
Oktyabr	100,4	100,5	100,2	103,4
Noyabr	100,1	100,6	100,1	103,4
Dekabr	102,7	100,8	100,4	103,5
IV rüb	101,6	101,8	100,4	103,9
2014-cü il				
Yanvar	100,0	103,5	99,1	100,2
Fevral	100,0	103,5	100,0	100,2
Mart	100,0	103,5	100,1	100,3
I rüb	101,9	103,5	99,5	100,3
Aprel	100,2	103,6	100,1	100,3
May	100,0	103,6	100,0	100,3
İyun	99,9	103,6	100,2	100,3
II rüb	100,2	103,7	100,2	100,4
İyul	100,0	103,6	100,2	100,4
Avqust	100,0	103,6	100,0	100,4
Sentyabr	100,0	103,6	100,1	100,4
III rüb	100,0	103,7	100,4	100,5

2014-cü ilin sentyabr ayında **istehlak qiymətlərinin bazis indeksi** 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən 0,1 faiz, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən isə 1,8 faiz bahalaşmışdır. Bazis indeksi dedikdə dövlət tərəfindən tənzimlənən qiymət və tariflər və mövsümi xarakterə malik olan məhsullar istisna olmaqla hesablanan istehlak qiymətləri indeksi nəzərdə tutulur.

**İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin
bazis indeksinin dəyişməsi**

faizlə

Cari ilin sentyabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının qiymətləri əvvəlki aya nisbətən 2,6 faiz, 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən isə 1,0 faiz bahalaşmışdır.

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
qiymət indeksləri**

faizlə

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Çörək məmulatları və yarmalar	100,1	100,8	101,6
Ət məhsulları	100,0	100,8	100,3
Balıq məhsulları	100,9	116,0	99,4
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,4	101,5	99,9
Yağ və piylər	100,0	103,0	98,2
Meyvələr	106,0	94,9	106,5
Tərəvəzlər	114,0	95,6	104,2
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,0	100,0	98,5
Digər kateqoriyalara aid edilməyən yeyinti məhsulları	100,2	102,9	101,6
Qəhvə, çay, kakao	100,1	102,3	101,6
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,0	100,9	103,2
Spirтли içkilər	100,0	100,6	100,0
Tütün məmulatları	100,0	114,5	111,0

2014-cü ilin sentyabr ayında qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən isə 3,6 faiz bahalaşmışdır.

Qeyri-ərzaq mallarının qiymət indeksinin dəyişməsi

faizlə

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Parçalar	100,0	99,6	101,5
Geyim	100,0	101,2	100,7
Digər paltarlar və qalantereya	100,1	100,7	102,5
Ayaqqabı	99,9	100,4	101,0
İnşaat materialları	100,0	101,1	100,3
Sıxılmış balon qazı	100,0	101,8	100,0
Duru yanacaq (ağ neft)	100,0	111,9	101,8
Mebel və ev əşyaları	100,1	101,2	100,9
Xalça və digər döşəmə örtükləri	99,8	101,2	100,6
Ev üçün toxuculuq məmulatları	100,1	101,0	101,0
Məişət cihazları	99,9	100,6	99,9
Kiçik elektrik cihazları	100,1	100,3	100,3
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	99,9	101,8	101,3
İri alət və avadanlıqlar	100,1	97,4	97,8
Kiçik alət və avadanlıqlar	100,1	100,1	100,3
Mənzilə uzun müddət qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar və xidmətlər (mebellərə qulluq etmək üçün vasitələr, unitaz və vannaların təmizlənməsi üçün vasitələr, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,0	101,2	100,4
Dərmanlar	100,2	100,0	100,5
Tibb təyinatlı digər məhsullar	100,1	100,6	100,1
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,2	100,9	103,5
Minik avtomobili	100,1	96,8	97,2
Velosiped	100,2	101,0	100,9
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,5	100,1	100,0
Yanacaq və sürtkü materialları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	132,5	100,0
Telefon (faksimil) aparatı	99,5	98,7	98,8

REAL SEKTOR

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014- cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən	...ardı Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012- ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Fotoqrafiya, kinematoqrafiya avadanlıqları və optik cihazlar	99,9	98,9	99,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompyuter, noutbuk, planşet kompyuter)	99,9	99,3	100,2
Uzunmüddətli istifadə üçün istirahət əşyaları və musiqi alətləri	100,6	98,2	100,2
Oyuncaqlar	100,3	100,0	99,6
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	100,0	99,6	98,9
Ev heyvanları üçün yemlər	100,0	96,0	100,0
Kitablar	101,3	102,2	100,9
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	101,0	101,8
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,1	100,9	100,3
Elektrik cihazları (elektrik fenlər)	100,2	101,8	100,6
Şəxsi gigiyena əşyaları və digər məmulatlar	100,0	100,8	100,3
Zərgərlik məmulatları	99,9	99,1	100,0
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,2	102,0	100,5

2014-cü ilin sentyabr ayında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət və tarifləri əvvəlki aya nisbətən 0,1 faiz, 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən isə 0,4 faiz bahalaşmışdır.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət (tarif) indeksləri, faizlə

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,2	102,0	100,8
Ayaqqabıların təmiri	98,7	101,1	104,9
İcarəçi tərəfindən faktiki ödənilmiş icarə haqqı	100,1	108,3	102,9
Mənzil sahəsinin saxlanması və təmiri üçün lazım olan materiallar	100,1	102,5	100,4
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz	100,0	100,0	100,0
İsti su, buxar təchizatı	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	99,7	103,2	101,0
Məişət cihazlarının təmiri	100,0	101,2	101,0
Ev və məişət xidmətləri	100,0	100,0	101,5
Tibbi xidmət	100,3	102,2	99,9
Stomatoloji xidmət	100,1	101,4	100,4
Tibbi laboratoriya xidmətləri və digər tibbi xidmətlər	100,7	104,3	101,6
Xəstəxana xidmətləri	100,0	101,5	102,6
Avtomobillərin təmiri	100,2	101,5	102,3
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,5	99,5
Dəmir yolu ilə sənişindəşmə xidməti	97,2	106,6	99,1
Avtomobil nəqliyyatı ilə sənişindəşmə xidməti	100,0	102,6	100,4
Hava nəqliyyatı ilə sənişindəşmə	100,2	110,4	109,8

REAL SEKTOR

... ardı

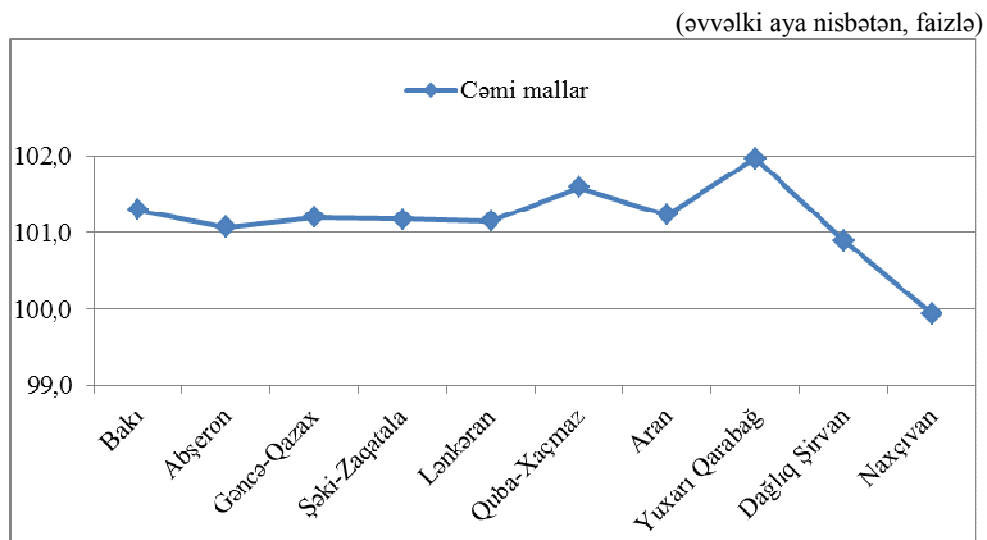
	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnəşindəşimə	100,0	85,6	98,8
Digər nəqliyyat xidmətləri	99,7	103,0	100,8
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	86,8	95,0
Oyun avtomatlarının xidməti	100,0	99,7	102,1
Kompleks istirahətin təşkili	100,0	97,9	98,9
Ödənişli ali təhsil haqqı	101,3	105,4	104,0
Restoranlar və kafelər	100,1	101,1	101,5
Mehmanxana xidməti	100,0	102,5	99,3
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,3	101,6	101,5
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası	100,0	100,0	100,0
Sadalanan kateqoriyalara aid edilməyən digər xidmətlər	100,0	100,4	176,4

Cədvəl 46

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2014-cü ilin sentyabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi mallar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq malları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	101,3	102,8	100,0	100,1
Abşeron	101,1	102,2	99,9	100,4
Gəncə-Qazax	101,2	102,8	100,1	99,9
Şəki-Zaqatala	101,2	102,6	100,0	100,0
Lənkəran	101,1	102,6	100,0	100,1
Quba-Xaçmaz	101,6	103,8	100,0	100,1
Aran	101,2	102,8	100,0	100,0
Yuxarı Qarabağ	102,0	104,0	99,9	100,0
Dağlıq Şirvan	100,9	102,1	99,9	100,0
Naxçıvan	99,9	100,1	99,4	100,0

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri

Cədvəl 47

2014-cü ilin sentyabr ayı üçün ölkə üzrə əsas ərzaq məhsullarının orta bazar qiymətləri və indeksləri

Malın adı	2014-cü ilin sentyabr ayı (kq, manatla)	2013-cü ilin sentyabr ayı (kq, manatla)	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2014-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə
Mal əti	7,65	7,56	100,0	101,2
Qoyun əti	9,35	8,92	100,2	104,8
Toyuq əti	3,19	3,36	99,7	94,9
Kərə yağı	6,85	6,04	100,1	113,4
Bitki yağı	2,25	2,23	99,6	100,9
Marqarin	2,46	2,48	100,0	99,2
Süd	0,87	0,83	101,0	104,8
Qatıq	1,52	1,53	100,2	99,3
Brınza pendiri	4,99	4,64	100,4	107,5
Yumurta (10 ədəd)	0,97	1,16	99,2	83,6
Şəkər tozu	0,98	0,98	99,9	100,0
Qənd	1,40	1,40	99,9	100,0

REAL SEKTOR

...ardı

Malın adı	2014-cü ilin sentyabr ayı (kq, manatla)	2013-cü ilin sentyabr ayı (kq, manatla)	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2014-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə
Çay	4,61	4,35	100,3	106,0
Duz	0,53	0,49	100,3	108,2
Buğda unu	0,79	0,73	99,8	108,2
Çörək	0,60	0,60	100,0	100,0
Düyü	1,72	1,52	100,2	113,2
Manna yarması	1,71	1,67	100,0	102,4
Qarabaşaq yarması	1,54	1,62	99,9	95,1
Makaron	1,48	1,46	100,1	101,4
Vermişel	1,46	1,42	100,0	102,8
Kartof	0,77	0,59	108,1	130,5
Kələm	0,84	0,50	132,1	168,0
Baş soğan	0,43	0,43	106,4	100,0
Sarımsaq	1,79	1,70	111,5	105,3
Çuğundur	0,94	0,86	102,4	109,3
Yerkökü	1,05	1,05	100,5	100,0
Xiyar	0,75	0,62	126,0	121,0
Pomidor	0,97	0,70	162,4	138,6
Göyərtili (1 dəstə)	0,20	0,17	109,7	117,6
Alma	0,97	0,89	99,9	109,0
Armud	1,62	1,34	102,6	120,9
Gavalı	0,86	0,73	116,9	117,8
Üzüm	1,38	1,17	97,5	117,9
Banan	2,44	2,46	100,3	99,2

İstehsalçı və idxal-ixrac mallarının qiymət indeksləri

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2014-cü ilin sentyabr ayında bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 2,1 faiz bahalaşmışdır. Bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 5,9 faiz bahalaşmış, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 1,8 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı və balıq və sair balıqçılıq məhsulları üzrə istehsalçı qiymətləri uyğun olaraq 1,7 və 0,6 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 48

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsulları	102,1	100,8
o cümlədən:		
bitkiçilik məhsulları	105,9	98,3
heyvandarlıq məhsulları	98,2	103,4
Meşə təsərrüfatı	101,7	101,5
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,6	110,4

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2014-cü ilin sentyabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 4,0 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 4,6 faiz, emal sənayesi üzrə isə istehsalçı qiymətləri indeksi 0,4 faiz aşağı düşmüşdür.

Ay ərzində elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı üzrə və su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı üzrə isə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	96,0	101,2
Mədənçıxarma sənayesi	95,4	98,9
Emal sənayesi	99,6	116,8
Elektirk enerjisi, qaz və buxar bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri indeksləri. 2014-cü ilin sentyabr ayında nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 1,0 faiz, o cümlədən yükdaşıma və sənişindəşıma tarifləri uyğun olaraq 0,4 və 3,2 faiz artmış, poçt və kuryer tarifləri isə sabit qalmışdır. Rabitə tarifləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri indeksləri

(faizlə)

	2014-cü ilin sentyabr ayı 2014-cü ilin avqust ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Nəqliyyat və poçt xidmətləri	101,0	96,4
o cümlədən:		
Yükdaşıma nəqliyyatı	100,4	94,9
Sərnişindaşıma nəqliyyatı	103,2	102,2
Poçt və kuryer xidmətləri	100,0	100,4
Rabitə xidmətləri	100,0	91,5

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. Mənzil bazarında qiymət indeksi 2014-cü ilin III rübündə 2014-cü ilin II rübü ilə müqayisədə 2,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən isə 13,1 faiz artmışdır.

İlkin mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 4,3 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən 11,6 faiz, təkrar mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 2,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübü ilə müqayisədə isə 13,1 faiz artmışdır.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

(faizlə)

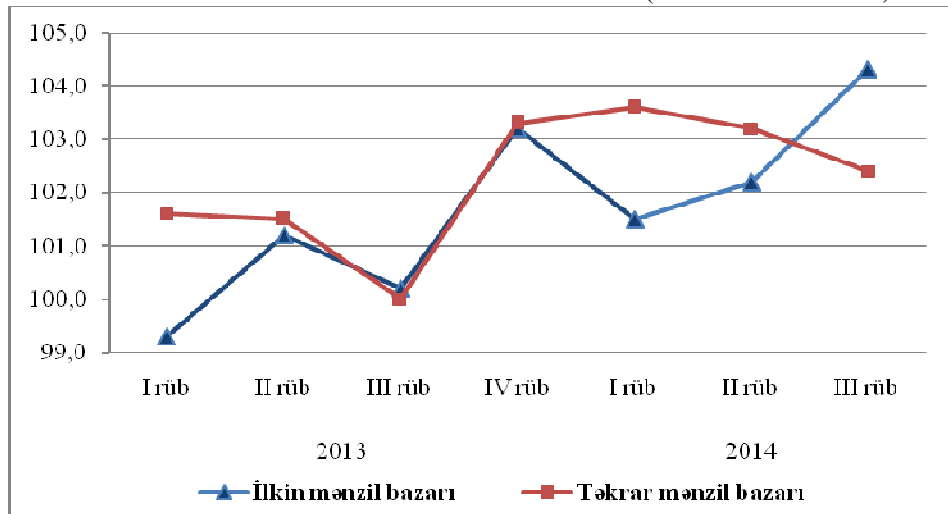
	2014-cü ilin III rübü 2014-cü ilin II rübünə nisbətən	2014-cü ilin III rübü 2013-cü ilin III rübünə nisbətən
Mənzil bazarında qiymət indeksi	102,4	113,1
o cümlədən:		
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	104,3	111,6
o cümlədən:		
birtipli mənzillər	101,4	102,7
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	105,3	120,2
elit mənzillər	100,0	101,7

	...ardı	
	2014-cü ilin III rübü 2014-cü ilin II rübünə nisbətən	2014-cü ilin III rübü 2013-cü ilin III rübünə nisbətən
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	102,4	113,1
o cümlədən:		
aşağı keyfiyyətli mənzillər	103,8	115,4
birtipli mənzillər	103,0	111,2
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	100,5	102,5
elit mənzillər	104,0	111,8

Qrafik 27

Mənzil bazarında qiymətlərin dəyişməsi

(əvvəlki rübə nisbətən, faizlə)

İdxal olunan malların qiymət indeksləri. Ölkəyə idxal olunan malların qiymət indeksi 2014-cü ilin avqust ayında əvvəlki aya nisbətən 99,8 faiz, MDB ölkələrindən idxal olunan mallar üzrə 99,7 faiz, digər ölkələrdən idxal olunan mallar üzrə isə 99,9 faiz təşkil etmişdir.

Təsnif edilmiş əməli mərhələləri üzrə idxal edilmiş aralıq məhsulların qiymətləri 0,2 faiz ucuzlaşmış, investisiya mallarının qiymətləri 0,6 faiz, istehlak mallarının qiymətləri 0,1 faiz və digər malların qiymətləri 0,5 faiz isə bahalaşmışdır.

İdxal olunan malların qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin avqust ayı 2014-cü ilin iyul ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- avqust ayları 2013-cü ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	99,8	100,5
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,6	101,0
Aralıq məhsullar	99,8	100,7
o cümlədən:		
energetika məhsulları	99,9	95,7
digər aralıq məhsullar	99,8	100,7
İstehlak malları	100,1	101,5
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,4	103,5
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,6	99,2
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	100,7	100,8
Digər mallar	100,5	95,6

İxrac olunan malların qiymət indeksləri. Ölkədən ixrac olunan malların qiymət indeksi 2014-cü ilin avqust ayında əvvəlki aya nisbətən 95,8 faiz, MDB ölkələrinə ixrac olunan mallar üzrə 99,1 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan mallar üzrə isə 95,5 faiz təşkil etmişdir.

Emal mərhələləri üzrə ixrac olunan istehlak mallarının qiymətləri 0,2 faiz ucuzlaşmış, investisiya mallarının, aralıq məhsulların və digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

İxrac olunan malların qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin avqust ayı 2014-cü ilin iyul ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- avqust ayları 2013-cü ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	95,8	100,5
o cümlədən:		
Neft və neft məhsulları daxil olmadan	100,0	98,8
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,0	99,0
Aralıq məhsullar	100,0	96,0
o cümlədən:		
energetika məhsulları	99,9	91,5
digər aralıq məhsullar	100,2	103,3
İstehlak malları	99,8	97,9
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,8	98,3
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,6	92,6
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	96,7	90,1
Digər mallar	100,0	99,9

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə, 2014-cü il sentyabrın 1-i vəziyyətinə ölkənin bank-kredit təşkilatları tərəfindən 17,3 milyard manat həcmində kreditlər verilmişdir. Qüvvədə olan kreditlərin 34,5 faizi dövlət, 62,6 faizi özəl banklar, 2,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatlarının payına düşmüşdür.

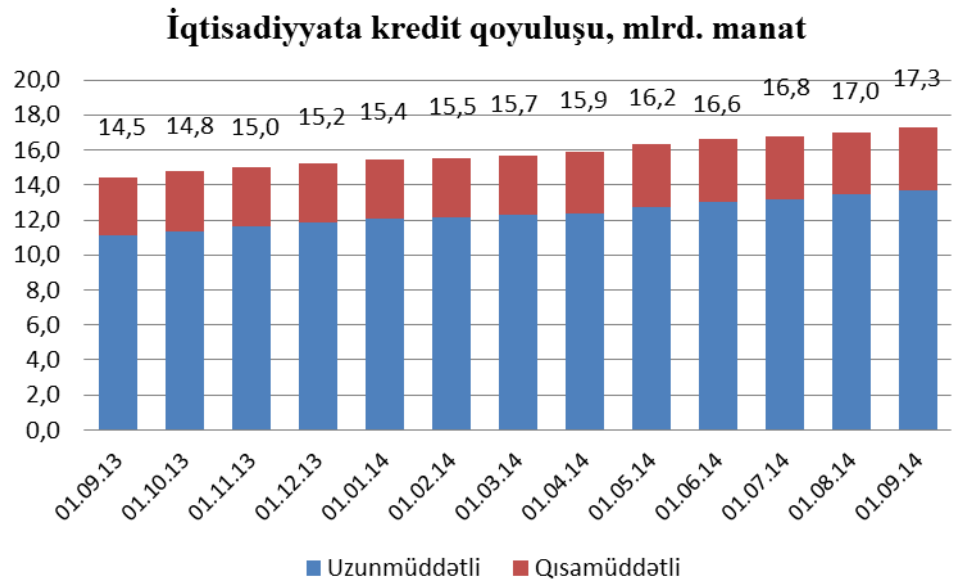
Fərdi sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər də daxil olmaqla ev təsərrüfatları sektoruna verilmiş kreditlərin kredit qoyuluşlarının ümumi həcmində xüsusi çəkisi 41,0 faiz təşkil etmişdir.

Kreditlərin 79,3 faizini uzun müddətə verilmiş, 5,4 faizinin ödənilmə vaxtı keçmişdir.

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2014-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat
Kredit qoyuluşları – cəmi	17308,9
o cümlədən:	
- qısamüddətli	3586,3
- uzunmüddətli	13722,6
Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlər	938,8
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	5,4

Qrafik 28

Məşğulluq və işsizlik

2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4820,7 min nəfər olmuş, onlardan 4582,5 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

Cari il sentyabrın 1-i vəziyyətinə muzdla işləyənlərin sayı 1511,4 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət bölməsində 892,8 min nəfər, qeyri-dövlət bölməsində isə 618,6 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 36,5 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1474,9 min nəfər çalışmışdır. Muzdla işləyənlərin tərkibində qeyri-kənd təsərrüfatı sahəsində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar 1467,3 min nəfər təşkil etmişdir.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdla çalışan işçilərin 22,0 faizi məhsul istehsalı sahələrində, onlardan 6,8 faizi tikintidə, 6,2 faizi emal sənayesində, 2,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahəsində, 2,4 faizi mədənçıxarma sənayesində, 2,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahəsində, 1,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsində məşğul olmuşlar.

Xidmət sahəsində çalışanların 22,5 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,7 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 3,8 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 2,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,8 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində cəmlənmişdir.

2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 29,1 min nəfər olmuş, onların 39,9 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 256,1 manat olmuşdur.

**Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş
şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı
(1 oktyabr 2014-cü il vəziyyətinə)**

(nəfər)

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	29 079	1 611*
Bakı şəhəri – cəmi	11 263	502
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 734	210
o cümlədən:		
Xızı rayonu	116	16
Abşeron rayonu	333	42
Sumqayıt şəhəri	1 285	152
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2 192	147
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	578	54
Qazax rayonu	715	8
Ağstafa rayonu	123	16
Tovuz rayonu	102	14
Şəmkir rayonu	274	20
Gədəbəy rayonu	185	5
Daşkəsən rayonu	5	1
Samux rayonu	13	1
Göygöl rayonu	101	11
Goranboy rayonu	45	16
Naftalan şəhəri	51	1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	866	84
o cümlədən:		
Balakən rayonu	85	6
Zaqatala rayonu	28	4
Qax rayonu	259	25
Şəki rayonu	259	27
Oğuz rayonu	32	8
Qəbələ rayonu	203	14
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	922	61
o cümlədən:		
Astara rayonu	85	2
Lənkəran rayonu	302	39

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Lerik rayonu	39	4
Yardımlı rayonu	117	4
Masallı rayonu	115	3
Cəlilabad rayonu	264	9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	896	77
o cümlədən:		
Qusar rayonu	351	7
Xaçmaz rayonu	63	19
Quba rayonu	237	24
Şabran rayonu	168	10
Siyəzən rayonu	77	17
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	7 358	313
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	412	30
Beyləqan rayonu	78	7
Ağcabədi rayonu	393	12
Bərdə rayonu	1 488	33
Neftçala rayonu	236	15
Biləsuvar rayonu	375	16
Salyan rayonu	117	11
Yevlax rayonu	497	10
Mingəçevir şəhəri	1 557	49
Ağdaş rayonu	23	6
Ucar rayonu	27	4
Zərdab rayonu	38	4
Kürdəmir rayonu	388	16
İmişli rayonu	121	6
Saatlı rayonu	32	14
Sabirabad rayonu	410	33
Hacıqabul rayonu	463	16
Şirvan şəhəri	703	31
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	1 741	110
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	239	42
Füzuli rayonu	46	1
Ağdam rayonu	800	33
Tərtər rayonu	506	19
Xocalı rayonu	76	6
Şuşa rayonu	36	7
Xocavənd rayonu	38	2

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 325	52
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	890	20
Laçın rayonu	173	12
Qubadlı rayonu	209	11
Zəngilan rayonu	53	9
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	782	55
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	57	6
İsmayilli rayonu	388	7
Ağsu rayonu	162	5
Şamaxı rayonu	175	37
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	-	-
o cümlədən:		
Naxçıvan şəhəri	-	-
Sədərək rayonu	-	-
Şərur rayonu	-	-
Babək rayonu	-	-
Şahbuz rayonu	-	-
Culfa rayonu	-	-
Ordubad rayonu	-	-
Kəngərli rayonu	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2 iyul 2001-ci il tarixli Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar (müavinətin ödənilməsi müddəti Qanunda nəzərdə tutulmuş hallardan başqa 12 aylıq dövr ərzində 26 təqvim həftəsindən çox ola bilməz).

Dövlət büdcəsi

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 12,4 milyard manat, xərcləri 11,5 milyard manat olmuş, büdcənin icrasında yaranmış 938,4 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 2,4 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 56

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2014-cü ilin yanvar- avqust ayları	2013-cü ilin yanvar- avqust ayları	
Gəlirlər – cəm i	12407,3	12890,1	96,3
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	624,7	536,9	116,4
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	1644,2	1731,1	95,0
Torpaq vergisi	26,7	20,1	132,8
Əmlak vergisi	92,1	77,6	118,7
Əlavə dəyər vergisi	1998,4	1712,0	116,7
Aksiz	555,4	395,8	140,3
Mədən vergisi	84,7	80,9	104,7
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	496,9	440,9	112,7
ondan: idxal rüsumu	275,4	189,3	145,5
Digər vergilər	128,4	109,9	116,8
Digər daxilolmalar	6755,8	7784,9	86,8

Daxilolmaların 16,1 faizi əlavə dəyər vergisi, 13,3 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,0 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,5 faizi aksizlər, 4,0 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 2,6 faizi digər vergilər, 54,5 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	31,7
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	5,0	1,6
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	13,3	4,2
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,7	0,2
Əlavə dəyər vergisi	16,1	5,1
Aksiz	4,5	1,4
Mədən vergisi	0,7	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	4,0	1,3
ondan: idxal rüsumu	2,2	0,7
Digər vergilər	1,0	0,3
Digər daxilolmalar	54,5	17,3

Büdcə vəsaitlərinin 5,0 milyard manatı (43,9 faizi) iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə, 1,3 milyard manatı (11,2 faizi) əhalinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına, 873,2 milyon manatı (7,6 faizi) təhsilin, 401,6 milyon manatı (3,5 faizi) isə səhiyyənin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

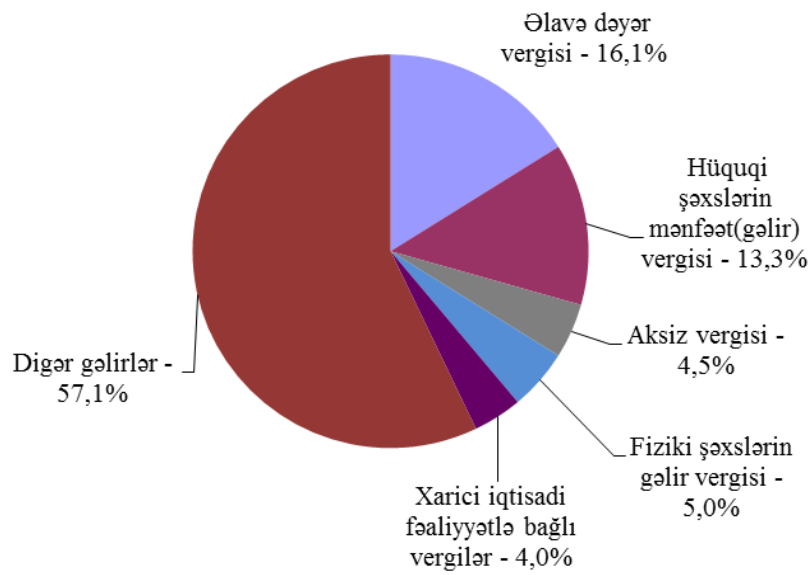
	İcra, milyon manat		2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2014-cü ilin yanvar- avqust ayları	2013-cü ilin yanvar- avqust ayları	
Xərclər – cəmi	11468,9	11623,2	98,7
o cümlədən:			
Ümumi Dövlət Xidmətləri	845,2	942,0	89,7
ondan:			
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	87,9	63,5	138,4
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	655,0	588,8	111,2
Təhsil	873,2	808,4	108,0
Səhiyyə	401,6	366,1	109,7
Sosial müdafiə və sosial təminat	1290,3	1184,9	108,9
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	190,9	166,6	114,6
İqtisadiyyata	5030,5	5305,8	94,8
ondan:			
– mənzil və kommunal təsərrüfatı	235,0	194,4	120,9
– kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	320,9	323,2	99,3
- sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	4228,0	4514,9	93,6
– nəqliyyat və rabitə	53,1	51,5	103,1
Digər xərclər	2182,2	2260,6	96,5
Profisit	938,4	1266,9	-

Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	29,3
o cümlədən:		
Ümumi Dövlət Xidmətləri	7,4	2,2
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	0,8	0,2
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	5,7	1,7
Təhsil	7,6	2,2
Səhiyyə	3,5	1,0
Sosial müdafiə və sosial təminat	11,2	3,3
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,7	0,5
İqtisadiyyata	43,9	12,8
ondan:		
– mənzil və kommunal təsərrüfatı	2,0	0,6
– kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	2,8	0,8
– sənaye, tikinti və faydalı qazıntıları	36,9	10,8
– nəqliyyat və rabitə	0,5	0,1
Digər xərclər	19,0	5,6
Profisit	-	2,4

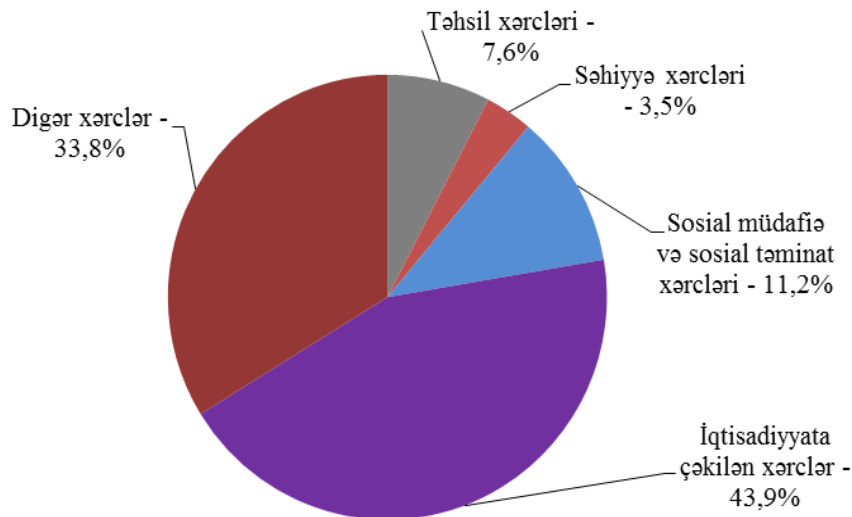
Qrafik 29

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturunu**

Qrafik 30

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında büdcə xərclərinin
strukturunu**

Xarici ticarət

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında Azərbaycan Respublikasının rezidentləri dünyanın 139 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 105 ölkəyə əmtəə ixrac olunmuş, 126 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında xarici ölkələrlə 21,0 milyard ABŞ dolları məbləğində ticarət, o cümlədən 15,4 milyard dollarlıq ixrac və 5,6 milyard dollarlıq idxal əməliyyatları aparılmış, 9,8 milyard dollarlıq müsbət saldo yaranmışdır. 2013-cü ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən əmtəə mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 9,7 faiz azalmışdır. Ticarət əlaqələrinin 91,1 faizi və ya 19,1 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərlə, o cümlədən 46,9 faizi və ya 9,8 milyard dollarlıq hissəsi Avropa İttifaqı ölkələri ilə, 8,9 faizi, yaxud 1,9 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri ilə həyata keçirilmiş və bu ölkə qrupları ilə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi müvafiq olaraq 7,8 faiz və 26,0 faiz azalmışdır. Xarici ticarət dövriyyəsi iştirakçılarının 43-ü Avropa, 30-u Amerika, 42-si Asiya ölkələri və digərləridir.

MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərə ixrac olunmuş malların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 3,0 faiz azalmış və 14,8 milyard dollar həcmində məhsul göndərilmişdir. MDB ölkələrinə ixrac olunmuş malların həcmi 30,0 faiz azalaraq 562,9 milyon dollar təşkil etmişdir. İxracın 3,7 faizi MDB, 52,3 faizi və ya 8,0 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələri ilə, qalan 44,0 faizi və ya 6,8 milyard dolları isə digər dövlətlərlə həyata keçirilmişdir.

2014-cü ilin yanvar-avqust ayları ərzində ölkəmizə idxal olunmuş malların 4,3 milyard dollarlığı MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrdən daxil olmuşdur. İdxalın 23,3 faizi və ya 1,3 milyard dolları MDB üzvü dövlətlərinin, 32,1 faizi və ya 1,8 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələrinin, qalan 44,6 faizi və ya 2,5 milyard dolları isə digər dövlətlərin hesabına formalaşmışdır.

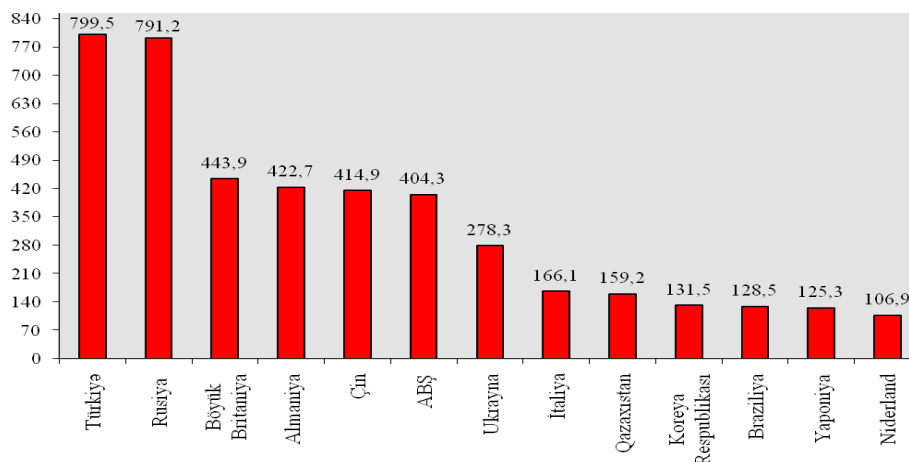
Xarici ticarət dövriyyəsinin beşdə dörd hissəsindən çoxu (84,0 faizi) İtaliya, İndoneziya, Almaniya, Rusiya, Fransa, Türkiyə, İsrail, ABŞ, Hindistan, Tailand, Böyük Britaniya, İspaniya, Çin, Çexiya, Tayvan, Gürcüstan, Avstriya, Portuqaliya və Ukrayna dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Mal mübadiləsinin 90,7 faizi, o cümlədən ixracın 94,7 faizi və idxalın 80,0 faizi sərbəst dönərli valyuta ilə hesablaşmalar əməliyyat növü ilə həyata keçirilmiş və bu hesablaşmaların dövriyyə üzrə həcmi 2013-cü ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 7,1 faiz azalmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş malların ümumi həcmnin 14,2 faizi Türkiyənin, 14,1 faizi Rusiyanın, 7,9 faizi Böyük Britaniyanın, 7,5 faizi Almaniyanın, 7,4 faizi Çinin, 7,2 faizi ABŞ-ın, 5,0 faizi Ukraynanın, 3,0 faizi İtaliyanın, 2,8 faizi Qazaxıstanın, hər birində 2,3 faiz olmaqla Koreya və Braziliyanın, 2,2 faizi Yaponiyanın, hər birində 1,9 faiz olmaqla Niderland, İran və Fransanın, 1,3 faizi Gürcüstanın, 1,1 faizi Belçikanın, 16,0 faizi isə digər ölkələrin payına düşür.

Qrafik 31

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında idxalda daha
çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)**

İdxal olunmuş malların ümumi dəyərinin 11,3 faizini yeyinti məhsulları, 4,6 faizini tütün və tütün məmulatları, 1,5 faizini sement, 2,8 faizini əczaçılıq məhsulları, 2,6 faizini plastmas və ondan hazırlanan məmulatlar, 1,5 faizini oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, 10,9 faizini qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, 29,8 faizini maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, 9,3 faizini nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, 1,1 faizini mebel və onun hissələri, 24,6 faizini digər mallar təşkil etmişdir.

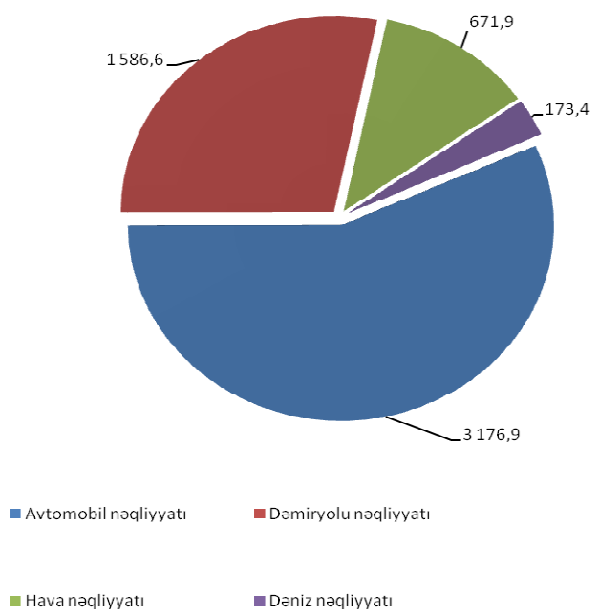
Səkkiz ay ərzində ölkəmizə 5579 çeşiddə mal idxal olunmuşdur. İdxalın ümumi həcmnin 56,6 faizini avtomobil, 28,2 faizini dəmiryolu, 12,0 faizini hava, 3,1 faizini dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə gətirilmiş malların dəyəri təşkil etmişdir.

Cədvəl 60

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında idxal olunan malların
nəqliyyat növləri üzrə miqdarı və dəyəri**

Daşınma vasitələri	İdxal	
	Miqdarı (min ton)	Məbləği (milyon ABŞ dolları)
Cəmi	5379,2	5613,6
ondan:		
Dəniz nəqliyyatı	1202,2	173,4
Dəmiryolu nəqliyyatı	2827,7	1586,6
Avtomobil nəqliyyatı	1341,5	3176,9
Hava nəqliyyatı	7,7	671,9

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında idxal olunan
malların nəqliyyat növləri üzrə strukturu
(milyon ABŞ dolları)**

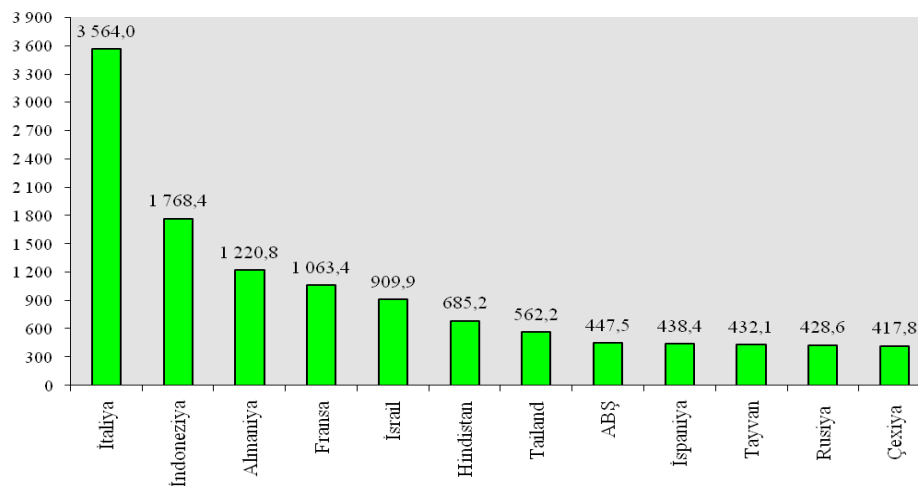
2013-cü ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə mal əti idxalı 1,2 faiz, quş əti və əlavə ət məhsulları 2,9 dəfə, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları 56,1 faiz, kartof 99,2 faiz, təzə tərəvəz 31,6 faiz, bitki yağları 16,7 faiz, xam şəkər və şəkər 14,0 faiz, mineral gübrələr 3,7 faiz, məişət kondisionerləri 2,0 dəfə, məişət soyuducuları 3,7 dəfə, paltaryuyan maşınlar 14,9 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları 6,6 faiz, mebel 13,2 faiz artmış, təzə meyvə 37,0 faiz, çay 13,3 faiz, buğda 29,3 faiz, sement klinkerləri və sement 12,7 faiz, polietilen 37,7 faiz, rezin şinlər 40,7 faiz, polad prokatı 18,2 faiz, qara metallardan çubuqlar və armaturlar 23,6 faiz, qara metallardan küncüklər və şvellerlər 36,6 faiz, qara metallardan borular 60,6 faiz, avtobuslar 65,6 faiz, minik avtomobilləri 35,7 faiz, yük avtomobillərinin idxalı isə 29,3 faiz azalmışdır.

2014-cü ilin yanvar-avqust ayları ərzində ölkəyə 39198 ədəd minik avtomobili, 214 ədəd avtobus, 3575 ədəd yük avtomobili idxal olunmuşdur.

İxrac olunmuş malların 23,2 faizi İtaliyaya, 11,5 faizi İndoneziyaya, 8,0 faizi Almaniya, 6,9 faizi Fransaya, 5,9 faizi İsrailə, 4,5 faizi Hindistana, 3,7 faizi Tailanda, hər birində 2,9 faiz olmaqla ABŞ və İspaniyaya, hər birində 2,8 faiz olmaqla Tayvan və Rusiyaya, 2,7 faizi Çexiyaya, 2,4 faizi Portuqaliyaya, 2,3 faizi Gürcüstana, hər birində 2,2 faiz olmaqla Avstriya və Türkiyəyə, 1,7 faizi Tunisə, 1,4 faizi Kanadaya, qalan 10,0 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

Qrafik 33

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında ixracda daha çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)

Səkkiz ay ərzində ölkəmizdən 1792 çeşiddə mal ixrac olunmuşdur. Ölkə sərhəddini keçmiş malların ümumi həcmnin 87,3 faizi boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqli, 7,3 faizi dəmiryolu, 3,7 faizi avtomobil, 0,8 faizi dəniz, 0,9 faizi hava nəqliyyatı vasitələri ilə göndərilmiş malların dəyəri hesabına formalaşmışdır.

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında ixrac olunan
malların nəqliyyat növləri üzrə miqdarı və dəyəri**

Daşınma vasitələri	İxrac	
	Miqdarı (min ton)	Məbləği (milyon ABŞ dolları)
Cəmi	19339,3	15351,0
o cümlədən:		
Dəniz nəqliyyatı	135,8	122,7
Dəmiryolu nəqliyyatı	1726,9	1122,3
Avtomobil nəqliyyatı	358,5	574,0
Hava nəqliyyatı	79,3	143,7
Stasionar nəqliyyat vasitələri (boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqliyyat)	17038,8	13388,3

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında ixrac olunan
malların nəqliyyat növləri üzrə strukturu
(milyon ABŞ dolları)**

İxracın strukturunda xam neft, neft məhsulları, təbii qaz, meyvə-tərəvəz, çay, bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, şəkər, spirtli və alkoqolsuz içkilər, kimya sənayesi məhsulları, plastmas və onlardan hazırlanan məmulatlar, pambıq iplik, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar üstünlük təşkil etmişdir.

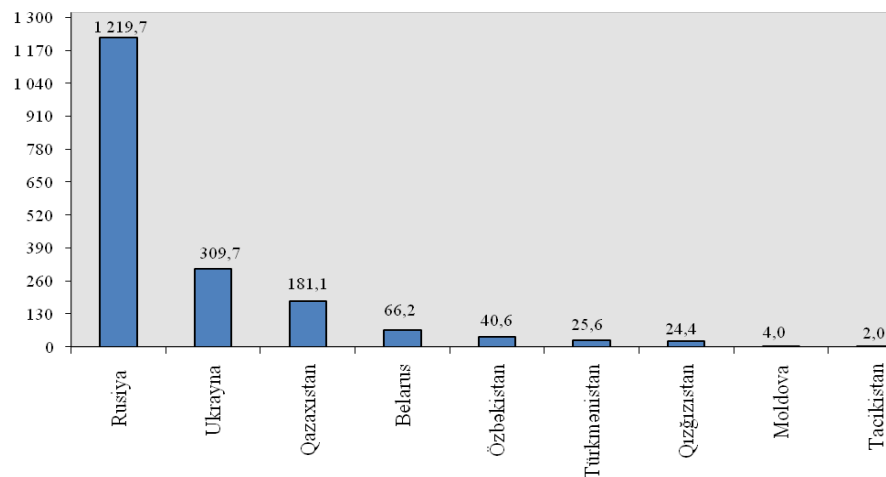
Keçən ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında xarici ölkələrə göndərilmiş məhsullardan təzə tərəvəz 16,8 faiz, təzə meyvə 24,6 faiz, marqarin, digər qida üçün yararlı qarışıqlar 18,4 faiz, şəkər 0,1 faiz, aviasiya və digər məqsədlər üçün ağ neft 10,1 faiz, qazoyl

3,0 faiz, neft koksu 12,3 faiz, polietilen 4,2 faiz, qızıl 13,6 faiz, emal olunmamış alüminium 4,3 faiz, oturacaq və ağacdən ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər 86,2 faiz artmış, çay 29,4 faiz, kartof 8,6 faiz, bitki yağları 14,6 faiz, pambıq parça ipliği 41,1 faiz, sürtkü yağları 9,0 faiz, maye qaz 54,5 faiz, qara metallardan boruların ixracı isə 45,3 faiz azalmışdır.

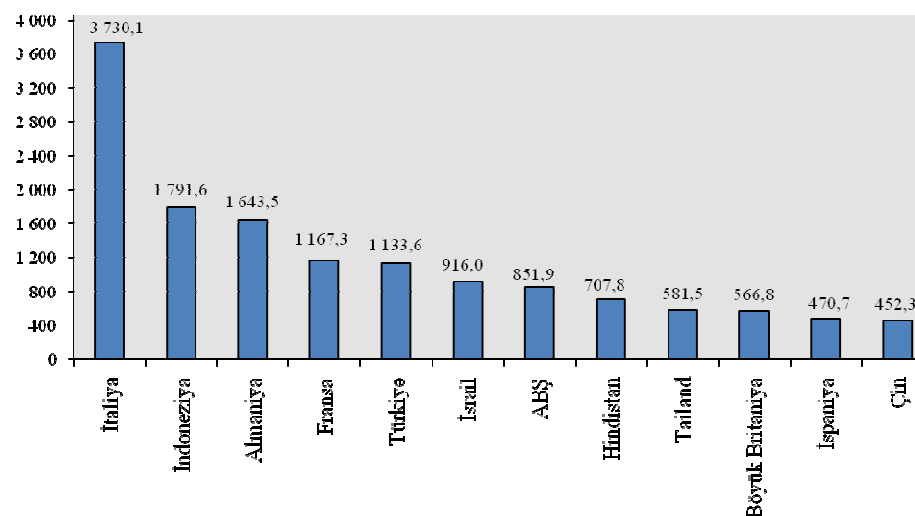
Cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində qeyri-neft məhsullarının ixracı 1,1 milyard dollar təşkil etmişdir. Hər nəfərə düşən qeyri-neft məhsullarının ixracı 117,0 dollara bərabər olmuşdur.

İxrac olunmuş, lakin 2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında məlumatları bəyan edilməmiş xam neft və təbii qazın həcmi də nəzərə alınmaqla, statistik məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 27,6 milyard ABŞ dollarına bərabər olmuş və 2013-cü ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə onun fiziki həcmi 5,8 faiz azalmışdır. Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmi 79,7 faizini, yaxud 22,0 milyard dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar təşkil etmişdir. Xarici ticarət dövriyyəsinin 25,7 milyard dolları, yaxud 93,2 faizi, o cümlədən ixracın 21,4 milyard dolları (97,4 faizi) MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərin payına düşmüşdür. Bu ölkələrlə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi 4,1 faiz azalmışdır.

Qrafik 35

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında MDB ölkələri
ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)**

Qrafik 36

**2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında MDB-yə üzv
ölkələr istisna olmaqla bəzi digər dövlətlərlə
ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)**

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkəmizə 38,6 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif mallar gətirilmişdir.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

2014-cü il sentyabrın 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 14,8 faiz artaraq 7,0 milyard manata çatmışdır.

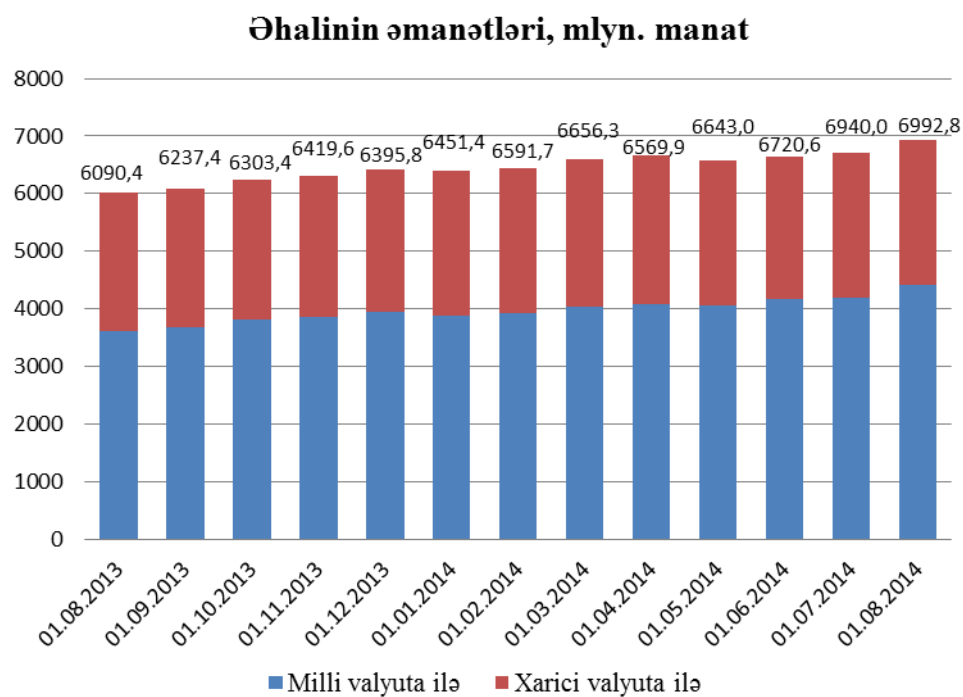
Əmanətlərin 63,6 faizi və ya 4,4 milyard manatı milli, 36,4 faizi və ya manat ekvivalenti ilə 2,6 milyardı xarici valyutada qoyulmuş və əvvəlki ildəkinə nisbətən müvafiq olaraq 20,6 faiz və 5,9 faiz artmışdır.

Əmanətlərin 76,9 faizi özəl banklarda yerləşdirilmişdir.

Cədvəl 62

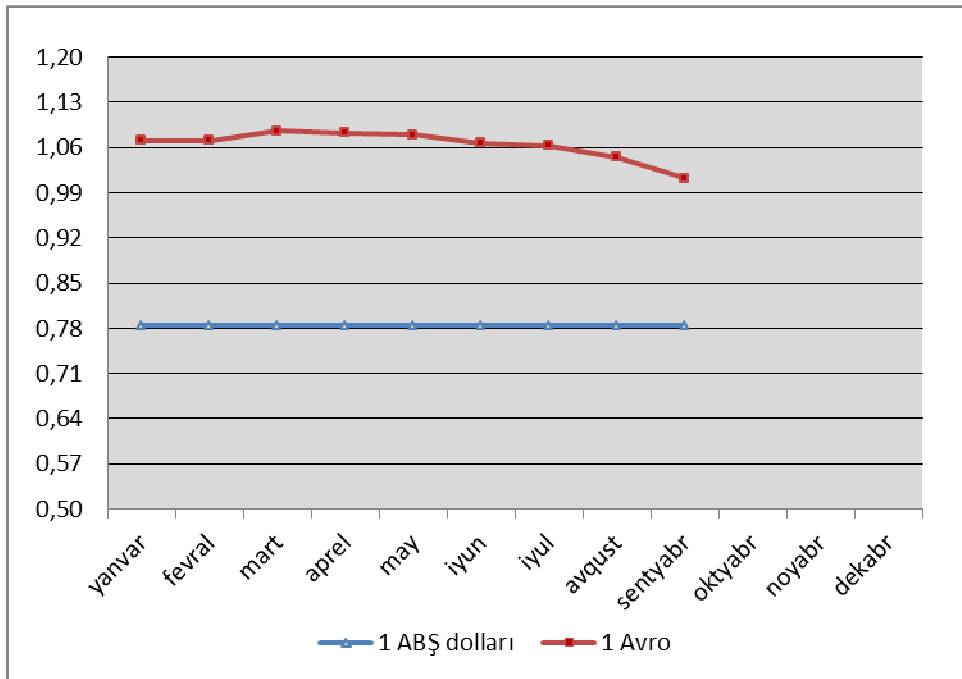
Əhalinin əmanətləri

	2014-cü il sentyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	6992,8	114,8
o cümlədən:		
milli valyuta ilə	4447,0	120,6
xarici valyuta ilə	2545,8	105,9

2014-ci ilin sentyabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta məzənnəsi 0,78 manat, 100 Rus rubluna 2,07 manat, 1 Avroya 1,01 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0,78 manat, 2,21 manat və 1,06 manat təşkil etmişdir.

Manatın məzənnəsinin dəyişməsi

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2014-cü il yanvar-sentyabr ayları ərzində müəssisə və təşkilatların sayı 7,2 faiz artaraq, 2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə 92226 vahid olmuşdur.

Artım əsasən fəaliyyət növlərinin “Təhsil”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “Informasiya və rabitə” bölmələrində daha nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 63

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə təsərrüfat subyektlərinin sayı

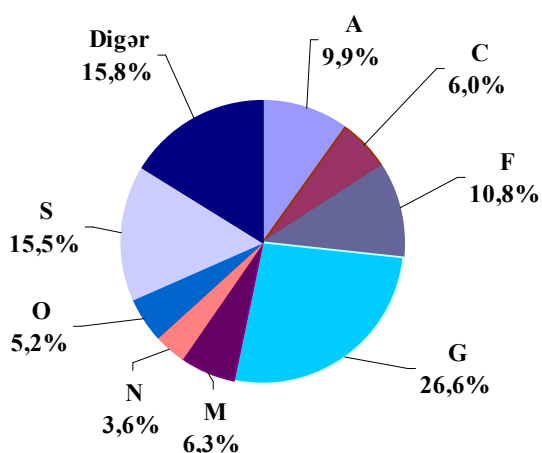
Fəaliyyət növünün		01.10.2014-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümu- mi saya görə, %-lə	01.01.2014-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
hərflər işarəsi	adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
	CƏMİ	92226	75835	100,0	107,2
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9125	8167	9,9	101,0
B	Mədənçıxarma sənayesi	758	747	0,8	102,7
C	Emal sənayesi	5520	5491	6,0	102,6
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	304	258	0,3	103,8
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	462	328	0,5	103,1
F	Tikinti	9974	9467	10,8	106,9
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	24537	24479	26,6	105,1
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1807	1733	2,0	105,6
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1161	1145	1,3	104,7
J	İnformasiya və rabitə	2075	1985	2,2	108,3
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1499	1299	1,6	105,3
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1002	944	1,1	115,6

...ardı

Fəaliyyət növünün		01.10.2014-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi sayə görə, %-lə	01.01.2014-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
hərflər işarəsi	adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5812	5150	6,3	109,9
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3366	3081	3,6	108,0
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat	4795	0	5,2	97,2
P	Təhsil	2653	960	2,9	185,8
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1551	968	1,7	107,9
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1442	886	1,6	103,9
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	14295	8747	15,5	112,3
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	88	0	0,1	103,5

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” bölmələrində müəssisə və təşkilatların Dövlət registrindəki xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə müəssisə və təşkilatların sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 64

Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət
üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2014-cü il oktyabrın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		o cümlədən:			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
Cəmi	10173	11,0	1645	1,8	80408	87,2	5287	5,7	1710	1,9
o cüm- lədən:										
A	533	5,8	4	0,1	8588	94,1	41	0,5	54	0,6
B	33	4,4	0	0,0	725	95,6	143	18,9	26	3,4
C	294	5,3	3	0,1	5223	94,6	314	5,7	279	5,1
D	248	81,6	0	0,0	56	18,4	10	3,3	4	1,3
E	205	44,4	3	0,7	254	55,0	17	3,7	17	3,7
F	497	5,0	16	0,2	9461	94,9	835	8,4	241	2,4

* Bələdiyyələr də bu bölməyə daxildir

...ardı

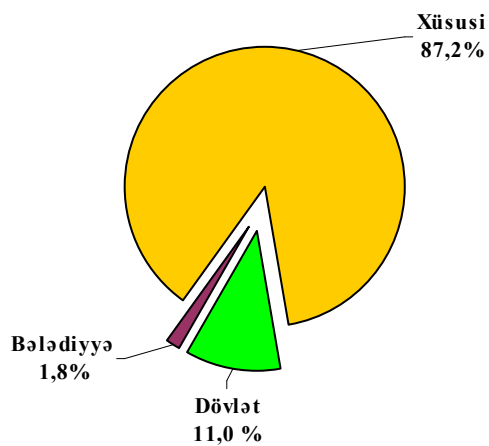
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		o cümlədən:			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
							Sayı	%	Sayı	%
G	844	3,4	0	0,0	23693	96,6	1453	5,9	465	1,9
H	258	14,3	1	0,1	1548	85,7	199	11,0	49	2,7
İ	45	3,9	0	0,0	1116	96,1	118	10,2	51	4,4
J	210	10,1	0	0,0	1865	89,9	109	5,3	56	2,7
K	213	14,2	0	0,0	1286	85,8	76	5,1	56	3,7
L	90	9,0	0	0,0	912	91,0	54	5,4	16	1,6
M	643	11,1	2	0,0	5167	88,9	952	16,4	126	2,2
N	282	8,4	1	0,0	3083	91,6	188	5,6	61	1,8
O	3168	66,0	1607	33,5	20	0,4	4	0,1	2	0,0
P	1619	61,0	0	0,0	1034	39,0	80	3,0	15	0,6
Q	430	27,7	0	0,0	1121	72,3	80	5,2	28	1,8
R	416	28,9	3	0,2	1023	70,9	22	1,5	18	1,3
S	144	1,0	5	0,0	14146	99,0	507	3,6	146	1,0
U	1	1,1	0	0,0	87	98,9	85	96,6	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan müəssisə və təşkilatların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (29,5%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (17,6%), Tikinti” (11,8%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (10,7%), “Emal sənayesi” (6,5%), və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,4%) bölmələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də bu bölməyə daxildir

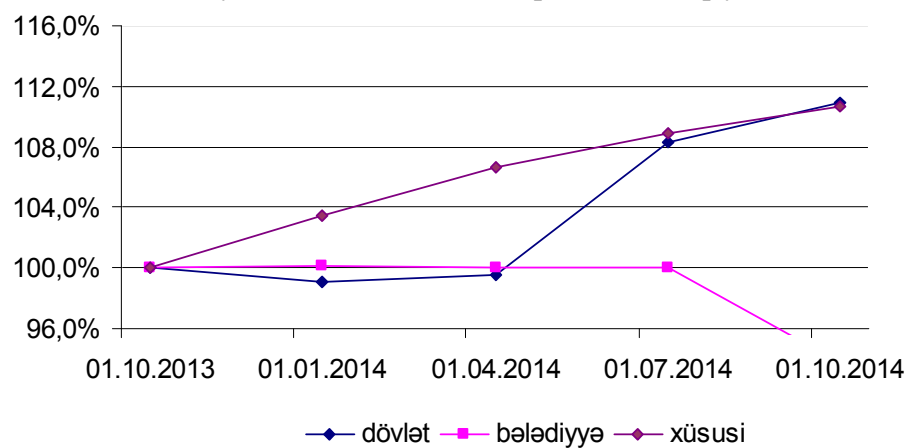
Qrafik 40

**Müəssisə və təşkilatların mülkiyyət növünə görə
strukturunu, yekuna nisbətən**

Qrafik 41

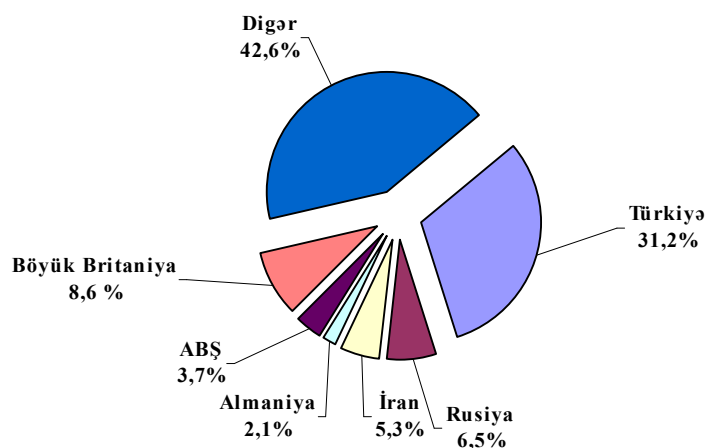
**Mülkiyyət növlərinə görə müəssisə və təşkilatların sayının
dəyişməsi, keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə**

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xüsusi və dövlət müəssisələrin sayında nəzərəcarpacaq dərəcədə artım müşahidə olunur.

Qrafik 42

**100 faiz xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının
ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən**

Statistik vahidlərin Dövlət registrində qeydiyyatdan keçmiş tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (31,2%), Böyük Britaniya (8,6%), Rusiya (6,5%), İran (5,3%), ABŞ (3,7%), Almaniya (2,1%) və digər ölkələrin (42,6%) sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Müəssisə və təşkilatların demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.10.2014-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	92226	6704	7,3	410	0,4
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9125	167	1,8	48	0,5
Mədənçıxarma sənayesi	758	28	3,7	5	0,7
Emal sənayesi	5520	179	3,2	17	0,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizəti	304	7	2,3	2	0,7
Su təchizəti; tullantıların təmizlənməsi və emalı	462	19	4,1	1	0,2
Tikinti	9974	637	6,4	31	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	24537	1065	4,3	83	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1807	98	5,4	11	0,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1161	48	4,1	6	0,5
İnformasiya və rabitə	2075	163	7,9	11	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1499	87	5,8	8	0,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1002	65	6,5	1	0,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5812	523	9,0	16	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3366	213	6,3	7	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4795	23	0,5	113	2,4
Təhsil	2653	1247	47,0	6	0,2

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.10.2014-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1551	118	7,6	7	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1442	65	4,5	4	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	14295	1949	13,6	33	0,2
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	88	3	1,2	0	0,0

2014-cü il yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların 27,6 faizi “Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat”, 20,2 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 11,7 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, 8,0 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 7,6 faizi “Tikinti”, 4,1 faizi “Emal sənayesi”, 3,9 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 29,1 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 18,6 faizi Təhsil, 15,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 9,5 faizi “Tikinti”, 7,8 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 3,2 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” və qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş müəssisələrin sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.10.2014-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	92226	6704	7,3	410	0,4
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10173	1219	12,0	41	0,4
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1645	0	0,0	110	6,7
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	80408	5485	6,8	259	0,3
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	5287	388	7,3	36	0,7
birgə müəssisələr	1710	101	5,9	6	0,4

2014-cü il yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 81,8 faizi xüsusi mülkiyyətli, 18,2 faizi dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

* Bələdiyyələrin özləri də bu bölməyə daxil edilmişdir

**İqtisadi rayonlar üzrə Statistik vahidlərin Dövlət
registrinin tərkibinin dəyişməsi**

	01.10.2014-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	92226	6704	7,3	410	0,4
Bakı	49144	3351	6,8	175	0,4
İqtisadi rayonlar:					
Abşeron iqtisadi rayonu	5810	546	9,4	10	0,2
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	6431	485	7,5	46	0,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4052	396	9,8	42	1,0
Lənkəran iqtisadi rayonu	5269	500	9,5	3	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2821	314	11,1	9	0,3
Aran iqtisadi rayonu	12693	716	5,6	27	0,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1876	80	4,3	58	3,1
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	546	6	1,1	1	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1728	256	14,8	10	0,6
Naxçıvan iqtisadi rayonu	1856	54	2,9	29	4,9

Müəssisə və təşkilatların 53,3 faizi Bakıda qeydiyyatdan keçmişdir. Hesabat dövründə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 50,0 faizi Bakıda, 10,7 faizi Aran, 8,1 faizi Abşeron, 7,5 faizi Lənkəran və 7,2 faizi Gəncə-Qazax iqtisadi rayonlarında qeydiyyatdan alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Dağlıq Şirvan (14,8%), Quba-Xaçmaz (11,1%), Şəki-Zaqatala (9,8%), Lənkəran (9,5%), Abşeron (9,4%), Gəncə-Qazax (7,5%), Aran (5,6%) iqtisadi rayonlarında və Bakı şəhərində (6,8%) daha fəal aparılmışdır.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 175, Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 58, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 46, Şəki-

Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 42, Naxçıvan iqtisadi rayonu üzrə 29, Aran iqtisadi rayonu üzrə 27, Abşeron iqtisadi rayonu və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 10 (hər birində), Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 9, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 3 və Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu üzrə 1 müəssisə ləğv edilərək Statistik vahidlərin Dövlət registrindən çıxarılmışdır.

2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən kiçik müəssisələrin sayı və strukturu “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və “İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin müəyyənləşdirilməsi meyarlarının hədləri”nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyənləşdirilmiş işçilərin sayı və illik dövriyyə meyarı əsasında götürülmüşdür.

Cədvəl 68

**Kiçik müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.10.2014-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMİ	74204	100,0	80,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	8835	11,9	96,8
Mədənçıxarma sənayesi	686	0,9	90,5
Emal sənayesi	5128	6,9	92,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	125	0,2	41,1
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	338	0,5	73,2
Tikinti	9306	12,5	93,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	23519	31,7	95,9

Fəaliyyət növləri	01.10.2014-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	...ardı
			Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1384	1,9	76,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1005	1,4	86,6
İnformasiya və rabitə	1814	2,4	87,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	893	1,2	59,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	873	1,2	87,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5171	7,0	89,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3096	4,2	92,0
Təhsil	1341	1,8	50,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1002	1,3	64,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1140	1,5	79,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	8548	11,5	59,8

Göründüyü kimi, 2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə müəssisələrin ümumi sayının 80,5 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (31,7%), tikinti (12,5%), kənd təsərrüfatı (11,9%) və digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (11,5%) bölmələrində yaradılmışdır.

Kiçik müəssisə və təşkilatların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.10.2014-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMİ	74204	100,0
Bakı	41578	56,0
iqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	5023	6,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	4633	6,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	2989	4,0
Lənkəran iqtisadi rayonu	4317	5,8
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2067	2,8
Aran iqtisadi rayonu	9904	13,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1296	1,8
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	281	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1170	1,6
Naxçıvan iqtisadi rayonu	946	1,3

Kiçik müəssisələrin 56,0 faizi Bakıda, 13,3 faizi Aran, 6,8 faizi Abşeron, 6,2 faizi Gəncə-Qazax, 5,8 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 503 mindən çox olmuşdur.

Cədvəl 70

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.10.2014-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, %-lə
CƏMİ	503191	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	78164	15,5
Mədəncixarma sənayesi	612	0,1
Emal sənayesi	14173	2,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	70	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	192	0,1
Tikinti	4387	0,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	188463	37,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	69134	13,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	29277	5,8
İnformasiya və rabitə	5498	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1364	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9539	1,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9860	2,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2500	0,5
Təhsil	2747	0,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2353	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	6559	1,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	67083	13,3
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	11216	2,2

Hesabat dövründə fərdi sahibkarların çox hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (37,4%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (15,5%), “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” (13,7%) və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (13,3%) bölmələrində qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 71

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.10.2014-cü il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMI	503191	100,0
Bakı	172879	34,3
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	24301	4,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	63861	12,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	31530	6,3
Lənkəran iqtisadi rayonu	38075	7,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	27825	5,5
Aran iqtisadi rayonu	99248	19,7
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	12026	2,4
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2154	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	14397	2,9
Naxçıvan iqtisadi rayonu	16895	3,4

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (34,3%), Aran (19,7%), Gəncə-Qazax (12,7%) və Lənkəran (7,6%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatdan alınmışlar.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların sayının
gender bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
CƏMI	408924	100,0	94267	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	62268	15,2	15896	16,9
Mədəncixarma sənayesi	579	0,1	33	0,0
Emal sənayesi	12289	3,0	1884	2,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	65	0,0	5	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	173	0,1	19	0,0
Tikinti	4280	1,1	107	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	150136	36,7	38327	40,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	68211	16,7	923	1,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	25234	6,2	4043	4,3
İnformasiya və rabitə	4586	1,1	912	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1057	0,3	307	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	6678	1,6	2861	3,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6629	1,6	3231	3,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	1864	0,5	636	0,7
Təhsil	1013	0,2	1734	1,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1629	0,4	724	0,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5796	1,4	763	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	47944	11,7	19138	20,3
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	8493	2,1	2724	2,9

Sahibkarlıqla məşğul olan fərdi sahibkarların 81,3 faizini kişilər, 18,7 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində fərdi sahibkarların 40,7 faizini, “Digər sahələrdə

xidmətlərin göstərilməsi”ndə 20,3 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”da 16,9 faizini təşkil edir.

Cədvəl 73

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların sayının
gender bölgüsü**

	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	Say	%
CƏMI	408924	100,0	94267	100,0
Bakı	135694	33,2	37185	39,4
İqtisadi rayonlar:				
Abşeron iqtisadi rayonu	19507	4,8	4794	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	49590	12,1	14271	15,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	25102	6,1	6428	6,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	33133	8,1	4942	5,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	22411	5,5	5414	5,7
Aran iqtisadi rayonu	83850	20,5	15398	16,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	10266	2,5	1760	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1823	0,5	331	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	12741	3,1	1656	1,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	14807	3,6	2088	2,2

Sahibkar qadınların 39,4 faizi Bakıda, 16,3 faizi Aran, 15,1 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişlər.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (21,5%), habelə Gəncə-Qazax (22,3%) və Şəki-Zaqatala (20,4%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə Statistik vahidlərin Dövlət registrinə daxil edilmiş, torpaq payı almış ailələrin sayı 850 mini keçmişdir ki, bu da ölkədə torpaq payı alanların 98,0 faizini təşkil edir.

Torpaq payı almış ailə təsərrüfatlarının sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.10.2014-cü il vəziyyətinə ailə təsərrüfatlarının sayı	Ümumi sayə görə %-lə
CƏMİ	850798	100,0
Bakı	0	0,0
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	7782	0,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	170767	20,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	101150	11,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	124957	14,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	80165	9,4
Aran iqtisadi rayonu	232195	27,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19919	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	42915	5,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	70948	8,3

Əhalinin gəlirləri

2014-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əhalinin gəlirləri keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,4 faiz artaraq 27,2 milyard manat, əhalinin hər nəfərinə düşən həcmi isə 2890,3 manat və ya ayda orta hesabla 321,1 manat təşkil etmişdir.

Bu dövr ərzində gəlirlərin 70,1 faizi son istehlak xərclərinə, 11,8 faizi vergilərin, kreditlər üzrə faizlərin, sosial sığorta və üzvlük haqlarının ödənilməsinə sərf edilmiş, 18,1 faizi isə əmanətlərin və kapitalın artırılmasına yönəldilmişdir.

Əhalinin sərəncamda qalan 24,7 milyard manatlıq gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 75

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2014-cü il yanvar– sentyabr aylarında faktiki	2013-cü ilin yanvar– sentyabr aylarına nisbətən, faizlə*)
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	27 168,6	105,4
hər nəfərə, manat	2 890,3	104,0
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	24 682,0	105,9
hər nəfərə, manat	2 625,7	104,5

*) 2013-cü ilin göstəriciləri əldə olunmuş yeni məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir

Əmək haqqı

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzzla çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,9 faiz artaraq 440,9 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1746,3 manat, qeyri-neft sektorunda 407,9 manat, dövlət bölməsində 356,3 manat, özəl bölmədə 565,5 manat təşkil etmişdir.

Digər fəaliyyət növləri ilə müqayisədə mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyətində, informasiya və rabitədə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahəsində, tikintidə orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olmuşdur.

Bu dövrdə müəssisə və təşkilatlarda çalışan kənar əvəzçilərin orta aylıq əmək haqqı 265,1 manat və mülki-hüquqi xarakterli müqavilələr üzrə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 306,4 manat təşkil etmişdir.

Dемоqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 75,4 min nəfər və ya 0,8 faiz artaraq 2014-cü il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə 9552,5 min nəfərə çatmışdır. Əhalinin sıxlığı bir kvadrat kilometrə 110 nəfər olmuşdur. Hazırda hər 1000 nəfər kişiye 1011 nəfər qadın düşür. Ümumi əhali arasında şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi 53,2 faiz, kənd əhalisinin xüsusi çəkisi isə 46,8 faiz təşkil edir.

Cədvəl 76

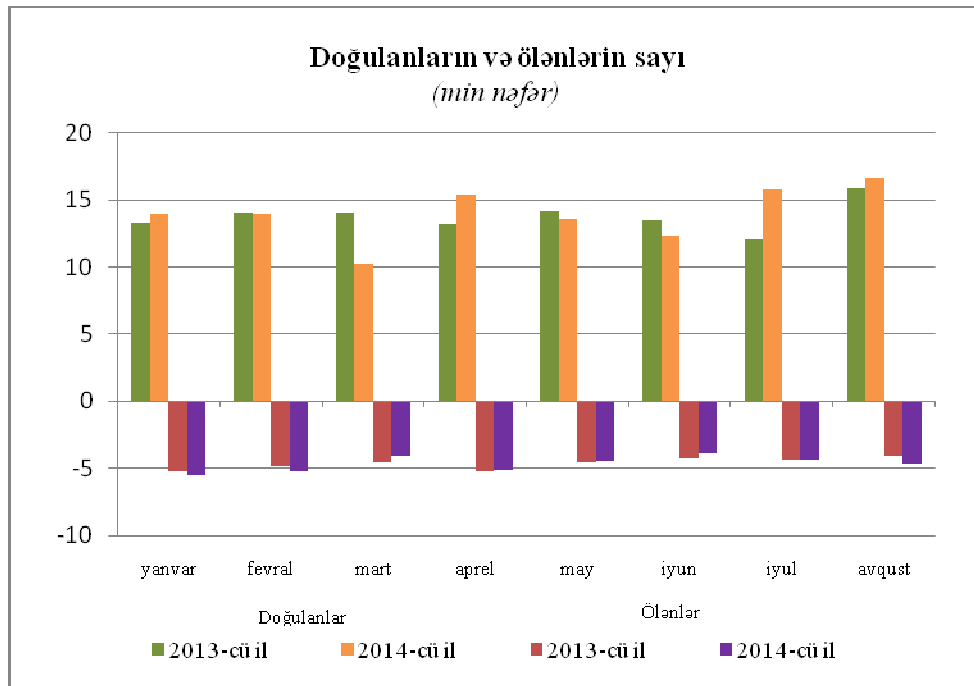
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Y a n v a r – a v q u s t					
	min			əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2014	2013	artım (+) azalma (-)	2014	2013	2014-cü il 2013-cü il ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	74,7	73,3	1,4	11,9	11,9	100,0
Doğulanlar	112,0	110,1	1,9	17,8	17,8	100,0
Ölənlər	37,3	36,8	0,5	5,9	5,9	100,0
Nikahlar	53,4	53,7	-0,3	8,5	8,7	97,7
Boşanmalar	8,0	7,8	0,2	1,3	1,3	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin ilk səkkiz ayı ərzində ölkədə 112,0 min körpə dünyaya göz açmış və ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən bu göstərici əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə dəyişməyərək eyni səviyyədə qalmışdır (17,8). Doğulanların 53,6 faizi oğlan, 46,4 faizi isə qız uşaqlarından ibarətdir.

Qrafik 43

Cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində ölkədə 37,3 min ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölüm əmsalı da dəyişməyərək eyni səviyyədə (5,9) qalmışdır.

Ölkədə rəsmi orqanlar tərəfindən 53,4 min nikah və 8,0 min boşanma halları qeydə alınmış və 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə nikahların sayı 8,7-dən 8,5-ə qədər azalmış, boşanmaların sayı isə dəyişməyərək eyni səviyyədə (1,3) qalmışdır.

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında Dövlət Miqrasiya Xidmətinin və Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq qurumları tərəfindən Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 1299 nəfər gələn və 575 nəfər ölkədən gedən qeydə alınmışdır.

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
sədrinin birinci müavini**

Həmid Bağirov